

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Biblioteca Culturală
Regională
Hondroara

Știința medicală progresaază cu pași uriași. Mecanismul de producere a bolilor se clarifică tot mai mult și, în aceeași măsură, cresc posibilitățile de a lupta împotriva lor.

Ce maladii curmă mai adesea viața omului? Care sînt cele mai noi date în privința combaterii lor?

Citiți în pag. 6-7:

PE PATUL DE MOARTE:

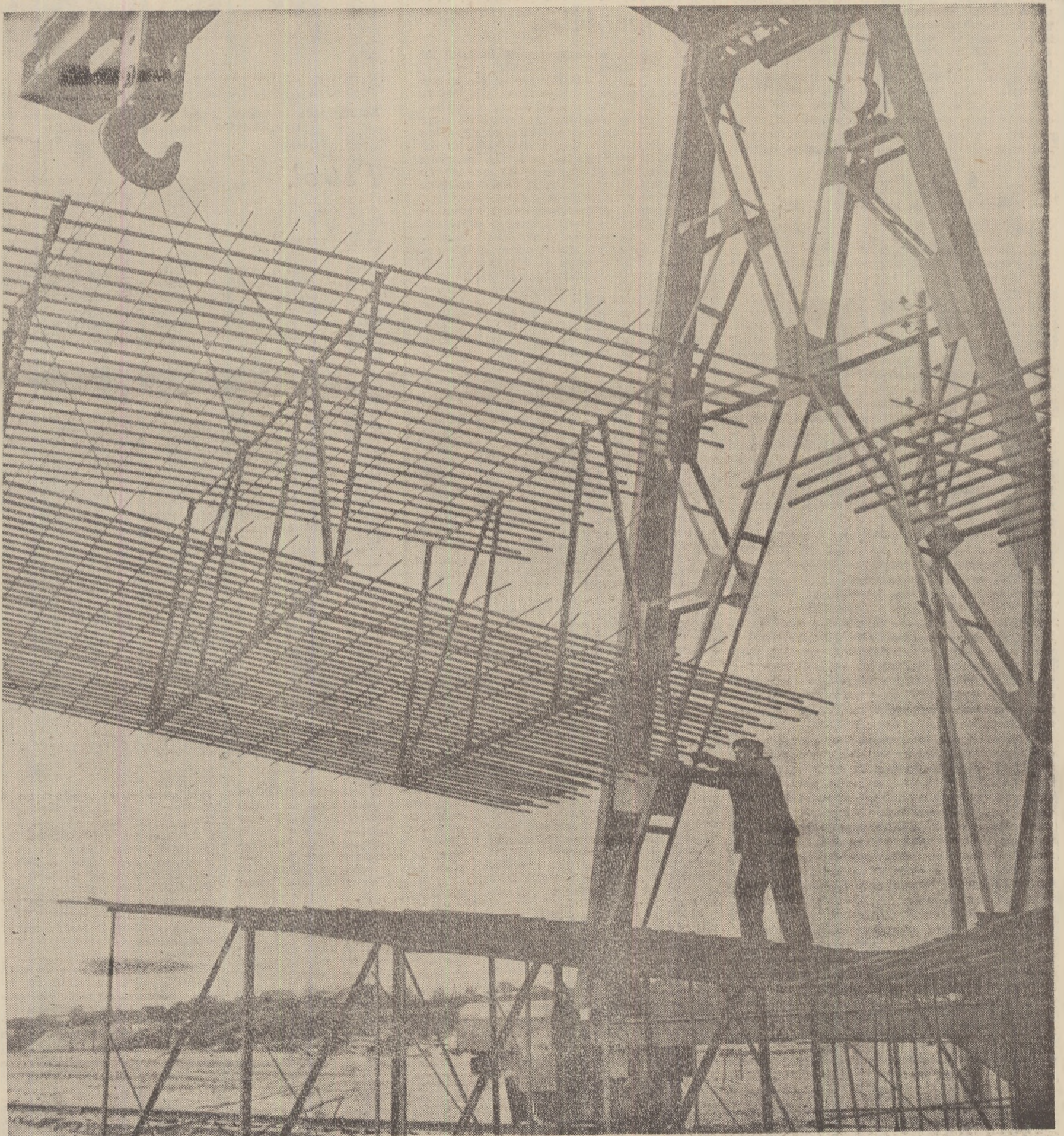
CANCERUL ȘI
BOLILE DE INIMĂ

Veac nou

ORGAN AL CONSILIULUI GENERAL A. R. L. U. S.

51 (875)

ANUL XVII
22 DECEMBRIE 1961
12 PAGINI, 1 LEU

Pe șantierul hidrocentralei Kievskaiia-Komsomolskaia, a cincea treaptă a cascadei de centrale electrice de pe Nipru

Les Nouvelles DE MOSCOU

Erau treizeci, acum sînt 20 de milioane!

Acum trei ani, în noiembrie 1958, în preajma celui de-al XXI-lea Congres al P.C.U.S., 30 de muncitori fruntași de la depoul Moscova-Triaș au înălțat stindardul luptei pentru munca comunistă.

În cursul celui de-al XXII-lea Congres al P.C.U.S., feroviarii depoului și-au luat noi angajamente: să depășească, în 1962, cu 19 la sută productivitatea prevăzută în plan pînă la sfîrșitul septenaliului, să mecanizeze în întregime operațiile manuale grele și să înlăture toate activitățile necalificate.

Cu prilejul unei vizite făcute la Consiliul Central al sindicatelor din U.R.S.S., corespondenții agenției TASS au aflat că în momentul de față, la mișcarea pentru munca comunistă participă 20 de milioane de oameni.

Titlul de colectiv de muncă comunistă a fost atribuit unui număr de peste 192.000 de brigăzi, totalizînd peste 2 milioane de muncitori. 828.000 de muncitori, specialiști, funcționari sînt fruntași ai muncii comuniste; peste 18.000 de uzine, fabrici, mine, șantiere de construcții și sovhozuri se află în întrecere pentru înălțarea titlului de întreprindere de muncă comunistă!

În cadrul mișcării pentru munca comunistă, inovațiile, schimbul de experiență, într-ajutorarea țovărășească devin o regulă de viață cotidiană, cum o dovedesc numeroasele inițiative patriotice, extrem de importante pentru economia națională. Una din aceste inițiative, aceea

a Valentinei Gaganova, de pildă, a fost preluată de 50.000 de muncitori, ingineri și tehnicieni fruntași care au trecut să lucreze în secțiile de muncă rămase în urmă pentru a le transforma în sectoare fruntașe.

ИЗВЕСТИЯ
СОВЕТОВ ДЕПУТАТОВ ПРАВИТЕЛЬСТВА СССР

Un raid în Somalia

Mu de mult, un avion sovietic „IL-18” a făcut un raid al prieteniei spre a duce daruri Somaliei care a avut de suferit de pe urma unor mari inundații. Acum, echipajul avionului s-a întors în patrie. Iată ce a relatat comandantul navei, G. V. Sereda, despre întâmplările pe care le-a avut în deșertul țării africane.

— Am zburat mai bine de unsprezece ore pînă cînd, în sfîrșit, am văzut înaintea-ne pista aerodromului Mogadiscio — capitala Somaliei. Pista de beton aproape că se sprijină de ocean. O fisă îngustă de pămînt desparte aerodromul de țărîm.

Cînd am coborît din avion ne-am trezit într-o „sobă” încălzită la 37 de grade. În port am fost întâmpinați de funcționari ai ambasadei sovietice și de reprezentanți ai guvernului republicii. Abbi Ferah, membru al Comisiei speciale de luptă împotriva inundațiilor, a mulțumit călduros Uniunii Asociațiilor de Cruce Roșie și Semnală Roșie din U.R.S.S., pentru ajutorul material și dezințersat acordat popoului somalian. Medicii sovietici care veniseră să lupte împotriva epidemiilor — una din cauzile consecințe ale inundațiilor — au fost întâmpinați cu nespuse bucurii pe pămîntul african.

A urmat apoi descărcarea darurilor. Soldații din armata somaliană au așezat cu grijă în mașini lăzile cu medicamente, zahăr, cutiile cu lapte praf. Cîrînd, în camioane s-au format mîni de plăpumi, așteptate cu nerăbdare de multe familii rămase fără adăpost.

Am rămas cîteva zile la Mogadiscio, în care timp am văzut pretuldeni numai fețe prietenoase. Vestea că Uniunea Sovietică a venit, în clipe grele, în ajutorul republicii, s-a răspîndit cu înțea fulgerului în orașele și satele Somaliei. La plecare, pe aerodrom se aflau mii de locuitori, veniți să-l conducă pe cei 45 de liniștiți și înzere somaliene care plecau la studii în U.R.S.S., spre a învăța medicina. Împreună cu ei, pe bordul avionului se mai afla un băiat în vîrstă de 15 ani, rămas în urmă de pe urma poliomielitei. Era convins că medicii sovietici îi vor ajuta să poată umbla din nou. Și cu aceeași încredere au urcat în avion și alți doi somalieni grav bolnavi.

Cum funcționează stațiunile de închiriat automobile

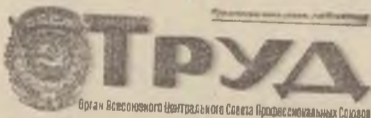
Pe șoselele sovietice pot fi întâlnite tot mai multe mașini „Moskvici”, „Pobeda”, „Volga” și „G.A.Z.-69” avînd pe parbriz o hartă geografică: emblema stațiilor de închiriere. Această nouă formă de folosire colectivă a mașinilor se bucură de mare succes. În toate republicile există acum stațiuni de închiriere a automobilelor iar numărul mașinilor cu care sînt înzestrate a sporit într-un singur an de zece ori. La Moscova, de pildă, pot fi găsite zilnic de închiriat circa 1.000 de automobile.

Stațiunile de închiriat există numai de trei ani dar se poate spune, pe drept cuvînt, că au cunoscut o dezvoltare vertiginosă. În viitor, la sporirea numărului lor se va ține seama de dezvoltarea liniilor de autobuze, troleibuze și taxiuri, care vor continua să transporte cea mai mare parte a pasagerilor.

De ce este necesară această concordanță? Pentru ca avantajele pe care le prezintă automobilele să nu se transforme în dezavantaje. Experiența țărilor capitaliste arată într-adevăr că, la anumite ore, pe străzile marilor orașe circuli mai repede pe jos decît cu mașina.

Acum se prevede ca în toate orașele sovietice mai importante să se înființeze servicii speciale pentru folosirea automobilelor de închiriat. Aceste servicii presupun puncte de dispeceri în toate stațiile mai mari aflate în vecinătatea cartierelor de locuințe, pe lângă gări, aeroporturi, la ieșirea din orașe, pe lângă întreprinderi, instituții și teatre. După ce se va folosi de mașină, abonatul o va putea lăsa la stația cea mai apropiată.

La organizarea serviciului de închiriere a automobilelor au un cuvînt de spus și organizațiile obștești din întreprinderi, instituții, colhozuri și sovhozuri. Ele vor putea organiza puncte de închiriere pentru salariații lor. În aceste împrejurări, nu peste mult timp se va ajunge ca un automobil să deservească 5-6 familii, satisfăcîndu-se astfel în întregime cererile tuturor cetățenilor.

Noua Poștă a Moscovei

La Moscova, pe strada Krasno-prudnăia, se înalță o clădire frumoasă, cu arhitectură modernă. Datorită multimei ferestrelor, fixate în cerceveaule de metal, uriașul complex (cu un volum de 220.000 metri cubi și o suprafață locativă de 36.000 de metri pătrați) lasă o impresie de simplitate și sobrietate.

Clădirea noii Poște este rodul activității creatoare a două institute de proiectări: „Moshiprotrans” și „Ghiprosveaz”. Proiectanții au prevăzut mecanizarea complexă a principalelor procese de producție. Procesul de „prelucrare” a corespondenței va fi organizat în flux.

Pînă acum, sortarea scrisorilor

era socotită o operație extrem de complicată, care cere un mare volum de muncă. În noua clădire a Poștei această muncă va fi făcută de automate. Se construiesc, de asemenea, instalații speciale pentru sortarea coletelor.

La Poștă, ca și în alte locuri de muncă, orice minut e prețios. Recepționarea corespondenței care urmează a fi trimisă spre oficiile poștale și spre gările Moscovei va fi făcută prin niște deschizături speciale practicate la parter și protejate de perdele termice. O capertină cu lățimea de șase metri ce se va întinde pe toată lungimea parterului va putea adăposti în același timp 40 de ma-

șini, ceea ce va îngădui ca descărcarea lor să se facă și pe timp nefavorabil.

În spatele clădirii noii Poște se află gara Kazan. În incinta gării se construiește un debarcader cu etaj și trei platforme. Parterul debarcaderului va putea adăposti 15-16 vagoane de poștă. Încărcarea vagoanelor se va face de la etaj, unde va fi amenajat un fel de acumulator de corespondență.

Foarte original este acoperișul clădirii, care va servi ca teren de aterizare și decolare pentru elicoptere. În felul acesta se va realiza un schimb operativ de poștă cu aeroporturile Moscovei.

La stațiunea în derivă „Polul Nord-10”, recent instalată de spărgătorul de gheață atomic „Lenin”

Petrol, gaze, cărbuni...

Nu degeaba e numit petrolul aurul negru. Benzina, gazul lampant, uleiurile, păcura etc. sînt materii prime extrem de prețioase pentru industria chimică. Petrolul are o putere calorică de o dată și jumătate ori mai mare decît cea mai bună calitate de cărbune, iar extracția lui este de trei ori și jumătate mai ieftină.

Cu fiecare an Uniunea Sovietică extrage tot mai mult combustibil lichid. Astfel, în ultimii șase ani extracția de petrol a crescut în U.R.S.S. cu 95.000.000 tone, în timp ce în S.U.A. numai cu 20.000.000 tone. E semnificativ că în acest răstimp numai Tataria și-a sporit producția de petrol mai mult decît Statele Unite. O mare însemnătate au și alte raioane din cel de al doilea Baku — regiunea petroliferă Uralo-Voljsk. De aici petrolul este trimis prin conducte în diferite regiuni ale țării. În momentul de față este în curs de construcție cea mai mare conductă petroliferă sovietică — cea transiberiană — cu o lungime de 3.700 km.

În următorii douăzeci de ani, extracția de petrol va spori de aproape cinci ori, ajungînd la 300-710 milioane tone pe an. Amintim că în 1960, în întreaga lume au fost extrase un miliard și ceva de tone de petrol, dintre care 348 milioane în S.U.A.

Într-un ritm și mai accelerat va spori extracția de gaze naturale. În 1980 U.R.S.S. va avea de 14-15 ori mai mult combustibil gazos decît în momentul de față. Tot pînă la acea dată vor fi construite zeci de conducte de gaze de mare capacitate.

Dar ce se va întîmpla cu cărbunii? Deși ponderea sa va scădea în balanța de combustibil a țării, extracția va spori totuși mult, ajungînd în 1980 la 1 miliard 200 de milioane de tone, adică de 2,3 ori mai mult decît în clipa de față. În regiunile carbonifere cu extracție la zi din Siberia vor fi create puternice baze termo-energetice.

EXPERIENȚA UNUI COLHOZ

Noul Program al P.C.U.S. a ridicat în fața poporului sovietic sarcina de a făuri în douăzeci de ani baza tehnică-materială a comunismului. Agricultură trebuie să dea din belșug produse alimentare și materii prime pentru industrie. Congresul al XXII-lea a stabilit cifrele concrete pe care trebuie să le realizeze republicile unionale în producția de cereale, lapte, carne și alte produse. Sint cifre medii care servesc punct de reper, fără a constitui desigur o limită. La consfătuirea lucrătorilor din agricultură, convocată imediat după Congres, N. S. Hrușciov ne-a sfătuit ca fiecare colhoz să stabilească limite proprii — pentru ca începând chiar de anul viitor oamenii sovietici să se poată bucura din plin de roadele concrete ale hotărârilor Congresului al XXII-lea al partidului.

Cînd m-am întors acasă după Congres, am vorbit tovarășilor în primul rînd de asta.

Care vor fi dar limitele noastre, apropiate și mai îndepărtate?

Împreună cu activul colhozului și cu un grup de colaboratori ai Institutului de economie agrară, am cîntărit toate posibilitățile, străduindu-ne să stabilim căile de dezvoltare ale colhozului nostru.

Dacă în producția de cereale și de alte culturi agricole am atins aproape nivelul mediu stabilit pentru Federația Rusă în următorii zece ani, la produsele zootehnice realizăm deocamdată mai puțin.

Principala noastră greșală este că am pornit să dezvoltăm deodată toate ramurile zootehnice. Din cauza asta au rămas nemecanizate multe procese de muncă. Pentru că nu-i lucru ușor să aduci la ferme pe toți specialiștii calificați, răspîndiți în sate diferite. Toate acestea au avut drept urmare pierderea unui număr de animale tinere, un consum nerational de nutreț și alte neajunsuri.

De aceea ne-am gîndit cum am putea organiza mai bine sectorul nostru zootehnic. Am hotărît să ne concentrăm atenția asupra vitelor cornute mari și a păsărilor. Gospodăria noastră se află nu departe de orașul Tula și în imediata vecinătate a orașului Șekino aflat în plin avînt industrial și unde laptele, carnea și ouăle sînt cerute în cantități foarte mari.

Specializarea ne permite o organizare mai rațională a acestui sector. Acum doi ani membrii colhozului nostru au hotărît să construiască o mare fermă de păsări pentru 35.000 de găini ouătoare și 4.000 de rațe. Am înțeles că vom dobîndi succese mari numai atunci cînd munca lucrătorilor agricoli se va apropia, prin organizarea și înzestrarea ei tehnică, de munca lucrătorilor industriali.

Și într-adevăr, ferma noastră de păsări va aduce cu o uzină. Am și început să organizăm atelierul de acela al incubatorului, al tîmberului, al ouătoarelor, al păsărilor pentru îngrășat și atelierul de tăiat păsări. Am prevăzut, de asemenea, mecanizarea și automatizarea proceselor de muncă, începînd cu scoaterea puilor și adunatul ouălor și sfîrșind cu tăiatul păsărilor. Aș dori să subliniez căi foarte important ca marile ferme de păsări să aibă secții de tăiere. În felul acesta se reduc cheltuielile cu transportul păsărilor și se evită pierderile.

Construcția fermei se desfășoară din plin. Am și construit trei cotețe pentru 15.000 de găini și alte două pentru 4.000 de rațe. Se apropie, de asemeni, de sfîrșit construcția pavilionului de aclimatizare a tineretului și aceea a atelierului de preparat nutrețului. Ordinea în care se construiesc diferitele ateliere a fost în așa fel stabilită încît fabrica să poată începe a produce chiar de pe acum. Lîngă fermă, pe riul Solova, ridicăm un baraj. Peste un an rezervorul artificial de apă va avea o suprafață de peste 200 de hectare. Atunci vom crește anual cam 150.000 de rațe.

Peste doi ani ferma noastră va lucra cu toată capacitatea. Atunci colhozul va produce circa patru milioane de ouă pe an, cît produc azi laolaltă patru raioane din regiunea noastră, anume: Șekino, Odoevski, Plavski și Cernski. De asemenea va vinde statului cel puțin 170 de tone de carne de pasăre, iar mai tîrziu chiar 350 tone.

Pînă în 1965 vom avea, conform calculurilor noastre, cîte 55 de vite cornute mari, dintre care 23 de vaci, la suta de hectare de teren agricol. Aceasta ne va îngădui să producem anual 700 chintale de lapte și 25 de chintale de carne de vită la suta de hectare de teren agricol.

În felul acesta, pînă la sfîrșitul septe-

malului gospodăria noastră va da cîte 90 chintale de carne (greutate vie) la suta de hectare de arătură și cîte 18 chintale la celelalte terenuri agricole. Iar pînă în 1970 producția de carne la suta de hectare de arătură va spori pînă la 130 chintale. Iată planurile noastre.

S-ar putea ca unii dintre vecinii noștri să spună: ați pornit cu prea mare avînt. De unde o să luați atîta nutreț? Ca să hrăniți atîtea animale și păsări e nevoie de vreo 3.000 de tone de nutreț concentrat.

Sîntem convingiți că nutrețul pe care îl putem asigura, atît cel concentrat cît și cel grosier, ne va ajunge. Vom însămînța culturi cerealiere pe o suprafață de 1789 de hectare. Pentru a asigura cantitatea de nutreț necesară va trebui să obținem o recoltă medie de 26,6 chintale de cereale la hectar. Dar încă anul ăsta am realizat pe puțin 20 de chintale, iar pe unele parcele chiar și mai mult. Pentru prima oară am obținut cîte 38,5 chintale de boabe de porumb coapte la hectar. Porumbul ne-a permis să ne asigurăm un nutreț suculent și me va da și boabele necesare. Va rămîne dar să cumpărăm numai nutrețurile minerale și cele de proveniență animală.

Am revizuit structura suprafețelor însămînțate. Începînd cu anul viitor, vom spori de aproape două ori terenurile însămînțate cu porumb. „Regele cîmpurilor” va ocupa aproximativ 500 de hectare. Din acestea, de pe 150 de hectare vom culege boabele coapte. În cursul anilor următori, vom lărgi și mai mult această suprafață. Vom reduce considerabil semănăturile cu ierburi perene și anuale, și în schimb vom extinde semănăturile de mazăre, leguminoase furajere și mazărice.

Cum vom izbuti să sporim producția de boabe, de porumb pentru siloz, de sfecă de zahăr și leguminoase? În primul rînd prin îmbunătățirea metodelor de lucrare a solului, prin reducerea pierderilor la recoltare și prin folosirea pe scară largă a îngrășămintelor locale.

Acestea sînt perspectivele dezvoltării gospodăriei noastre. Încă din anul viitor, înfăptuind planul nostru, vom produce cel puțin 54 chintale de carne (greutate vie) la suta de hectare de arătură și 11 chintale la suta de hectare de alte terenuri. Iar în 1963, vom atinge limitele pe care N. S. Hrușciov le consideră minime pentru ca țara noastră să poată ajunge din urmă S.U.A. în producția de carne pe cap de locuitor; vom da 75 și respectiv 16 chintale de carne la suta de hectare de teren agricol.

I. Semionov

Președintele colhozului „Novaia jizn” din regiunea Tula

După orele de muncă, sport în colhoz...

INTERVIUL NOSTRU

G. M. Ulanov, doctor în științe tehnice, ne-a vorbit despre:

Rolul automaticeii în economia sovietică

Cu prilejul unei recente convorbiri cu Gheorghii Mihailevici Ulanov, doctor în științe tehnice, director adjunct al Institutului de mecanică și telemecanică al Academiei de Științe a U.R.S.S., care timp de cîteva zile a fost oaspetele țării noastre, am căutat să ne informăm asupra perspectivelor pe care le deschide automatizarea și aplicațiilor practice ale cercetărilor științifice întreprinse în acest domeniu Programul adoptat de cel de al XXII-lea Congres al P.C.U.S.

— V-am ruga, tovarășe Ulanov, să ne spuneți cîteva cuvinte despre rolul automaticeii în dezvoltarea economiei sovietice în viitorii ani.

— Nikita Sergheevici Hrușciov a comparat plastic, și pe drept cuvînt, societatea comunistă cu o ceașcă plină cu produse ale muncii fizice și intelectuale, accesibilă fiecărui membru al societății. Nu este departe vremea cînd în Uniunea Sovietică, datorită impetuasei dezvoltări a producției și științei, pe baza progresului tehnic continuu, oamenii vor ajunge să lucreze numai 3—4 ore pe zi. În această direcție un cuvînt greu îl va avea de spus automatizarea. Omul sovietic a realizat și va realiza din ce în ce mai multe mașini și mecanisme complexe automate cu ajutorul cărora va produce considerabil mai multe bunuri materiale, ceea ce va asigura o satisfacere tot mai completă a necesităților fiecărui cetățean al societății comuniste. Automatica îi va ajuta pe oamenii sovietici să facă ca munca lor să devină din ce în ce mai productivă, ea va apropia activitatea muncitorului de aceea a inginerului. În felul acesta, energia creatoare a omului se va concentra într-o măsură tot mai mare asupra muncii de cercetare științifică îndreptată spre realizarea de noi metode și mijloace de creare a bunurilor materiale.

— Sotocînd automatizarea ca o metodă principală pentru stimularea progresului tehnic, care sînt în momentul de față preocupările oamenilor de știință sovietici în acest domeniu?

— Automatizarea trebuie să cuprindă toate părțile unei producții într-un sistem unitar de conducere și să asigure astfel funcționarea corespunzătoare a tuturor agregatelor producției respective pe baza unei mecanizări complete a procesului tehnologic și a unui flux de producție bine organizat. Pentru asta sînt necesare noi forme de coordonare a lucrărilor științifice în organizațiile de proiectare, experimentale și de construcție. Una din aceste forme este elaborarea complexă a proiectelor pentru viitoarele întreprinderi automatizate din principalele ramuri ale industriei. Realizînd aceste proiecte, specialiștii noștri se străduiesc să dea o perspectivă clară asupra uzinelor automate ale viitorului, să soluționeze în mod creator problemele tehnice și științifice legate de construirea în termen scurt a acestor uzine.

În felul acesta se va introduce pe scară tot mai largă comanda automată în producție, ceea ce va duce nu numai la îmbunătățirea considerabilă a factorilor tehnico-economici ai producției, ci și la crearea de noi procese care nu pot fi realizate prin comandă manuală. Ne referim anume la instalațiile energetice atomice, la laminarea ce depășește viteza unui tren rapid, la instalațiile pentru arderea și gazeificarea materialelor în pat fluidizat, precum și la altele similare.

— Probabil că în viitorul apropiat dispozitivele automate vor căpăta o largă utilizare nu numai în automatizarea proceselor de producție, ci și în alte sectoare de activitate umană.

— Nu poate fi nici o îndoială. Automatizarea muncii în operațiile de calcul, planificare, proiectare ca și în activitatea institutelor de cercetări științifice este o preocupare permanentă a cercetătorilor noștri.

— Vă rugăm să ne dați cîteva exemple concrete.

— De pildă, evidența. Despre importanța evidenței în condițiile socialismului, Vladimir Ilici Lenin a atras în repetate rînduri atenția, dat fiind că evidența este baza planificării, a conducerii operative nu numai a unor întreprinderi luate separat, ci a economiei naționale în ansamblu. Folosirea tehnicii electronice de calcul va deschide perspective cu totul noi pentru realizarea calculului economic și de planificare.

În același timp, automatizarea joacă un rol important și în rezolvarea operativă a problemelor de aprovizionare, în comanda transporturilor pe calea ferată, în includerea într-un complex unitar comandat a mașinilor și blocurilor tehnologice amplasate pe suprafețe mari. Mă refer la întreprinderile de prelucrare a petrolului, la sistemele de irigare și energetice etc., etc. Este limpede că extinderea automatizării va avea drept rezultat eliberarea omului de un număr de sarcini impuse de conducerea economiei, la fel cum mecanizarea îl eliberează de munca fizică grea, istovitoare.

— Cu prilejul vizitei în țara noastră ați avut, desigur, întîlniri cu specialiștii romîni în materie.

— Acesta a fost, de altfel, și scopul călătoriei mele. În domeniul automaticeii în genere și al automatelor finite îndeosebi, școala academicianului român Gr. Moisil se bucură de multă autoritate în cercurile de specialitate sovietice. Lucrările acad. Moisil și colaboratorilor săi sînt cercetate de noi cu deosebit interes.

Al. Brătescu

In 1926, la sfârșitul lui martie, reprezentanța noastră diplomatică din Londra a primit o scrisoare care a avut drept urmare, ca să ne exprimăm în termeni de acum, o reacție în lanț absolut neașteptată. Scrisoarea cuprindea o invitație din partea clubului Shakespeare din Stratford-on-Avon la sărbătorirea zilei de naștere a marelui dramaturg, 23 aprilie. Ministrul nostru plenipotențiar era plecat la Moscova și eu îl înlocuiam în calitate de însărcinat cu afaceri ad-interim. Primind invitația, am răspuns pe dată că o acceptăm cu mare plăcere. Dar mai apoi s-a vădit că trimiterea acestui răspuns la Stratford-on-Avon echivala cu a virii mină într-un cuib de viespi...

Pe vremea aceea Stratford-on-Avon era o mică și liniștită așezare din centrul Angliei, cu o populație de circa 15.000 de locuitori. Orașelul trăia exclusiv din amintirea lui Shakespeare. Stringea venituri de pe urma turiștilor, a sărbătorilor închinatelor lui Shakespeare, din vânzarea cărților, gravurilor și ilustrațiilor consacrate marelui scriitor. Toți cetățenii respectabili ai orașelului făceau parte din clubul Shakespeare, care făcea de peste două sute de ani. Iar clubul organiza în fiecare an, la 23 aprilie, festivități la care, conform tradiției, luau parte diplomații tuturor țărilor cu care Anglia întreținea bune relații. Reprezentanții diplomați aveau misiunea să înalțe în piața centrală din Stratford-on-Avon steagurile țărilor lor pe niște catarge special ridicate pentru o singură zi. Vederile politice ale cetățenilor orașelului, erau tradițional-conservatoare și, pe vremea evenimentelor despre care vorbim, foarte antisovietice. Cînd țarismul s-a prăbușit în Rusia, clubul Shakespeare a fost pus în mare încurcătură: vechiul steag rus nu mai putea fi ridicat, iar despre noul steag sovietic nici nu voia să audă. Așa încît, timp de câțiva ani, steagul nostru n-a apărut la festivitățile închinatelor lui Shakespeare. Dar iată că în 1926 istoria clubului Shakespeare a înregistrat o împlinire nefelicită: secretarul însărcinat să trimită invitații misiunilor diplomatice nu prea era la curent cu politica și și-a îndepănat mistuștea fără discernămint. Cum reprezentanța noastră diplomatică era inclusă în lista oficială a Foreign-Office-ului (Ministerul de Externe britanic), omul ne-a expediat și nouă o invitație. „Fatala eroare” fusese săvîrșită, așa că acum, după primirea scrisorii de răspuns, clubul Shakespeare trebuia să hotărască ce era de făcut.

Furioasa amazoană

La Stratford-on-Avon s-a iscat dar, o strașnică furtună ale cărei rafale erau dirijate de o amazoană extrem de energică și plină de temperament, anume soția pastorului local, missis Eleanor Melville. Numai decît a fost convocat un miting de protest împotriva participării reprezentanților sovietici la festivități. O petiție, semnată de 2.000 dintre cei mai respectabili cetățeni ai orașului, a fost trimisă autorităților superioare, cu rugămintea de a interzice înălțarea steagului sovietic. Treptat, atmosfera micului oraș s-a încins tot mai mult. Au avut loc acțiuni ale clubului Shakespeare și ale municipalității (de fapt alcătuite din unele și aceleași persoane) din care re-

leșea deopotrivă ostilitatea față de U.R.S.S. și marea dezorientare a acestor oameni.

La începutul lunii aprilie am primit o telegramă din partea primarului din Stratford și a președintelui clubului Shakespeare (una și aceeași persoană) prin care mi se solicita o întrevedere personală. Am acceptat. În ziua și la ora fixată la reprezentanța noastră diplomatică s-au prezentat primarul și ajutorul său. Încercînd în fel și chip să mă convingă că ar fi nespuse de fericiți să-i salute pe reprezentanții sovietici în orașul lor, mi-au mărturisit însă în același timp teama lor că, la 23 aprilie, cînd la Stratford se adună multă lume, printre care și indivizi turbulenți, necontrolabili, ar putea avea loc cine știe ce incident neplăcut... N-ar fi oare mai bine, m-au sfătuit ei, ca reprezentanța diplomatică să renunțe la trimiterea delegației sale și la înălțarea steagului sovietic?..

Le-am răspuns că mi s-a mai întîmplat de multe ori în viață să mă aflu în situații dificile dar că niciodată nu mi-am pierdut calmul, că nu cred că vor avea loc incidente și că, dacă totuși se vor produce, voi ști cum să ies din situație.

După cîteva zile am fost invitat la Foreign-Office. Interlocutorul meu, un funcționar al ministerului, a încercat de la bun început să mă sperie cu probabilitatea unor incidente neplă-

cut dintr-o frumoasă mătase roșie, pe care-l comandasem special pentru asta, precum și o frumoasă coroană de violete, liliac, trandafiri și glicine, pe care delegația sovietică urma s-o depună pe mormîntul lui Shakespeare. Coroana purta o inscripție, în limba engleză: „Din partea popoarelor Uniunii Republicilor Socialiste Sovietice, în semn de dragoste și respect pentru cel mai mare poet și geniu literar al întregii omeniri”.

În dimineața zilei de 23 aprilie de-

nceput să fluture mîndru, uriașul steag roșu cu seceia și ciocanul, steagul unicei țări socialiste în acea vreme.

S-au auzit aplauze. Era aprobarea muncitorilor din Birmingham, încît buna noastră dispoziție a crescut și mai mult.

Apoi delegațiile diplomatice s-au înșiruit într-o lungă procesiune și, conduse de gazde, s-au îndreptat spre clădirea în care a văzut lumina zilei Shakespeare. Cînd am pornit, un grup de muncitori din Birmingham

Din amintirile unui diplomat

legația noastră a pornit la drum. Era alcătuită din patru persoane: eu, soția mea, postul N. M. Minski, care se afla atunci la Londra și încă un funcționar al reprezentanței. În gara Stratford-on-Avon diplomații erau primiți de reprezentanții ai clubului Shakespeare, după care se urcau în mașini și porneau spre piața principală unde se aflau catargele cu steagurile încă înfășurate. E drept, trecătorii se cam înghesuiau în jurul delegației noastre, dar se arătau cît se poate de amabili, de prevenitori.

În clipa aceea am avut o mică discuție cu soția mea, o discuție cu așteptări pe care, se înțelege, nu le

s-a așezat în jurul steagului sovietic, să facă de gardă. Și această gardă s-a schimbat cît a fost ziua de lungă.

Geamandanul buclucaș

După casa lui Shakespeare, procesiunea diplomaților a vizitat biserică în care se află mormîntul marelui scriitor. Acolo am înmînat coroana de flori adusă în ajun parohului bisericii pe nume... Melville, chiar soțul doamnei care stîrnise zarva antisovietică în oraș. Melville a primit coroana, a depus-o pe mormînt, dar fața-i a rămas rece, impasibilă.

Am participat și la un mare banchet organizat de gazde în sala primăriei. Se aflau acolo diplomați, scriitori, artiști, muzicieni, precum și notabilitățile din Stratford-on-Avon, în total cam 300—400 de persoane. Încă de începerea banchetului l-am prevenit pe președinte că doresc să îmi cuvînt.

Sala a prins să răsune de aplauze și fluerături. Se părea că auditoriul era împărțit, după simpatii, în două. Am așteptat pînă s-a făcut liniște și am început să vorbesc. Am amintit despre marea popularitate de care se bucură Shakespeare în U.R.S.S., am arătat cît de des sînt prezentate piesele lui pe scenele teatrelor noastre și cît de bucuros sînt că pot să exprim acolo, la Stratford-on-Avon, în numele poporului meu, sentimentele de dragoste și respect pe care acesta le poartă marelui geniu.

În ciuda tonului cald al cuvîntării, manifestările ostile au continuat. Din cînd în cînd trebuia să mă opresc, să aștept să se potolească patimile. Cînd am terminat, am fost din nou aplaudat de jumătate din sală. În timp ce cealaltă jumătate continua să flueră și să strige.

După banchet s-a apropiat de noi președintele clubului Shakespeare și cu cel mai amabil zîmbet pe buze, ne-a întrebat dacă n-am dori să vizităm împrejurimile Stratford-on-Avon-ului și, mai ales, ruinele faimosului castel Kenilworth, cîntate de Walter Scott. Am primit bucurios și am pornit cu o mașină, însoții de ghid și de încă un bărbat de vîrstă mijlocie care s-a așezat alături de șofer (mai tîrziu am aflat că era șeful poliției locale).

Timp de aproape o oră am admirat minunata priveliște a acestui colț de Anglie, am vizitat Kenilworth-ul, după care ne-am îndreptat spre o mică gară de cale ferată. Aci, bărbatul care stătea lîngă șofer ne-a spus:

— Gara e pe linia Stratford—Londra, cu aproape 50 de mile mai aproape de Londra. Cred că v-ar fi foarte comod să luați trenul de aci, dacă vă întoarceți la Stratford puteți să pierdeți trenul și următorul nu trece decît peste cîteva ore...

Am înțeles imediat: notabilitățile orașului se temeau, probabil, că în gara Stratford s-a născut loc vreo demonstrație prilejuită de plecarea noastră și de aceea hotărîseră să ne expedieze la Londra pe altă cale, mai comodă pentru ele. Dar n-am protestat, scopul pentru care venisem la Stratford fusese atins, așa încît nu mai avea nici o însemnătate din care gară ne îmbarcam pentru Londra.

Pe peronul gării se vindeau ziarele de seară din Birmingham. Festivitatea de la Stratford-on-Avon era descrisă cu lux de amănunte, ilustrată cu fotografii. Se scria mult despre delegația sovietică, despre steagul ei. Într-un ziar mi-au atras atenția mai ales aceste rînduri:

„Reprezentantul Sovietelor, mister Maiski s-a comportat în tot cursul ceremoniei ca cel mai obișnuit cetățean. Geamandanul pe care l-a ținut însă tot timpul în mînă a provocat unele suspiciuni. Mulți au crezut că el cuprindea bombe”.

Am izbucnit cu toții în ris.

★

Ghearta fusese ruptă. De atunci, în fiecare an, în ziua de 23 aprilie, steagul sovietic este înălțat la Stratford-on-Avon fără nici o greutate și fără nici o complicație.

SHAKESPEARE ȘI DRAPELUL SOVIETIC

cute, la fel ca președintele clubului Shakespeare, subliniind mai departe cu toată vigoarea că orice incident ar putea să complice relațiile dintre cele două țări. I-am răspuns aproximativ în aceiași termeni ca și președintelui clubului, după care am adăugat:

— Sînt absolut încredințat că guvernul britanic poate menține ordinea pe teritoriul țării sale... După care, m-am oprit o clipă și, privindu-l cu înțeles, am continuat: ...dacă, bineînțeles, dorește s-o facă.

În sfîrșit, a sosit și ziua mult așteptată. În ajun, un funcționar al reprezentanței noastre, pe nume Eșukov, transportase la Stratford-on-Avon un împunător steag sovietic confecțio-

puteam prevedea. Soția mea ținea în mînă un mic geamandanăș în care avea o oglinjoară, un pieptene, colonie și alte uestensile necesare toaletei. Am rugat-o să-l lase la biroul de bagaje al gării, dar dînsa s-a împotrivit. Atunci m-am oferit să îl duc eu. După care, mașina clubului ne-a transportat la locul festivității. De-a lungul pieții principale a orașelului, asemeni unui lanț, se înșiriau peste 50 de catarge. Catargul nostru era cel din urmă, la marginea dinspre piața învecinată. De amîndouă părțile pieții se înghesuiau mii de oameni, iar alte sute priveau de la ferestrele caselor.

Deodată, din mulțime s-a desprins o femeie necunoscută care, alergînd spre noi, a înmînat soției mele un minunat buchet de flori. La început am crezut că e vreo vinzătoare de flori și soția mea chiar începuse să se scotocească după bani. Dar femeia a început să dea din mîini în semn de protest și să strige:

— Nu, nu! E un dar din partea grădini Shakespeare.

Înimile noastre s-au umplut de un val de căldură. Deci nu chiar toți cei de-acolo ne erau ostili. Aveam și prieteni!

Am început să privim în jur. În piață era multă lume, oameni care se deosebeau însă de ceilalți participanți și ca îmbrăcăminte, și ca fizionomie, și ca comportare. În cap nu purtau pălării, ci șepci. Și iată că deodată oamenii din piață au început să ne facă semne cu capul, să ne zîmbească, să ne salute cu șepcile. Erau muncitorii din Birmingham. Își ținuseră angajamentul și veniseră la festivitate spre a ocroti steagul și delegația sovietică.

Exact la orele 12, fanfarele au dat semnalul deschiderii oficiale a festivității — înălțarea steagurilor. În numele delegației noastre, steagul sovietic a fost ridicat de soția mea, care a tras hotărîtă de șnur și, pentru prima oară în istoria orașelului Stratford-on-Avon, pentru prima oară în istoria nenumăratelor festivități Shakespeare, în străvechia piață a

Cu prilejul înălțării steagului sovietic la Stratford. I. M. Maiski (al doilea din dreapta), împreună cu alți membri ai ambasadei sovietice la Londra. Fotografie apărută în ziarul „Graphic” — mai, 1926.

Atitudini și inițiative în muncă...

Congresul al XXII-lea al P.C.U.S. a stabilit programul concret al creării bazei tehnico-materiale a comunismului în U.R.S.S. și al realizării unui belșug de produse care să asigure poporului cel mai înalt nivel de trai. De aceea și problema rolului activ și creator al maselor populare a fost dezbătută la Congres în primul rând în legătură cu aceste obiective economice concrete.

Una din problemele fundamentale ridicate de practică în construcția comunismului este aceea a progresului tehnic necesar pentru ca întreprinderile industriale să se dezvolte pînă la nivelul întreprinderilor caracteristice economiei comuniste. Practica de producție înregistrează în această perioadă transformări adânci: introducerea tehnicii noi, atingerea unui înalt nivel de organizare a producției determinat de automatizarea complexă, îmbinarea din ce în ce mai strîns a muncii fizice cu cea intelectuală, dezvoltarea legăturilor dintre știință și producție, extinderea formelor comuniste de muncă.

Corepunzător cu aceste transformări profunde în practica de producție a societății sovietice, apar trăsături noi și în manifestarea rolului activ și creator al poporului sovietic în perioada actuală, în uzine, fabrici, sovhozuri și colhozuri. Aceste trăsături se dezvoltă cu deosebită vigoare în cadrul întrecerilor socialiste. Aici noul îl constituie faptul că eforturile muncitorilor sînt îndreptate, în proporții de masă, spre îmbunătățirea necontenită a indicilor de calitate a producției, spre introducerea tehnicii noi, a experienței înaintate, spre creșterea productivității muncii și a rentabilității; tot mai cuprinzătoare devine mișcarea pentru titlul de brigadă de muncă comunistă și de fruntaș al muncii comuniste, prin care se generalizează și maturizează atitudinea comunistă față de muncă sub variatele ei aspecte.

Ajutorul sistematic acordat de muncitorii fruntași în ridicarea calificării celorlalți, răspîndirea experienței înaintate au devenit fenomene de masă. Cu prilejul unei anchete făcute în întreprinderile regiunii economice Sverdlovsk s-a stabilit că aproape 40 la sută din muncitorii chestionați transmit în mod sistematic experiența lor celorlalți tovarăși de muncă. Această generalizare a experienței înaintate are loc nu numai în cadrul aceluiași sector, ci și în diferite sectoare ale uzinelor, în întreaga uzină. Întrecerea socialistă, a arătat N. S. Hrușciiov, nu înseamnă ascunderea secretelor de producție ci imediata lor răspîndire, ceea ce grăbește în mare măsură îndeplinirea înainte de termen a sarcinilor planului septenal. În mișcarea de masă a întrecerii pentru titlul de brigadă de muncă comunistă, generalizarea experienței înaintate s-a ridicat pe o treaptă nouă, superioară, prin apariția în uzine a școlilor de muncă comunistă, a universităților experienței înaintate, în care lecțiile și conferințele de specialitate se îmbină cu discuții despre artă, morală comunistă etc.

Pentru dezvoltarea mișcării de răspîndire a experienței înaintate în vederea ridicării nivelului de pregătire profesională și a productivității întregului co-

șeful unei brigăzi fruntașe de mecanizatori din Ucraina, și A. N. Visipkov, mecanizator într-un sovhoz din regiunea Kurgan. Toți membrii brigăzii lui Chitalov sînt și tractoriști și mecanici și lăcătuși — unii au câte cinci-șase meserii — o seamă își completează studiile medii, alții urmează institute de învățămînt superior.

În viața brigăzilor de muncă comunistă este deosebit de important faptul că se urmărește atît activitatea brigăzii în ansamblu, manifestată în rezultatele colective obținute, cît și activitatea fiecărui membru al brigăzii sub toate aspectele ei: de producție, de instruire profesională și generală, ca și viața personală, de familie. Luptînd pentru titlul de colectiv comunist membrii acestor brigăzi participă totodată la întrecerea pentru titlul de „cel mai bun muncitor pe ra-

mura de profesie”. Brigăzile de muncă comunistă sînt adevărate focare de iradiere a noului, centre de canalizare a opiniei colective împotriva rămășițelor capitaliste din conștiință.

Toate aceste aspecte dau un conținut bogat dezvoltării muncii de tip nou — muncă comunistă, care va trebui să fie o manifestare a unei necesități naturale. Atitudinea conștientă și creatoare față de muncă devine tendința fundamentală a dezvoltării activității de producție a oamenilor sovietici, ea stă la baza creșterii lor în muncă care grăbește ritmul de îndeplinire a sarcinilor istorice înscrise în Programul P.C.U.S. Una din expresiile importante ale acestui avînt eroic de masă este întrecerea întregului popor sovietic pornită din inițiativa oamenilor muncii din regiunile economice Vladimir și Sverdlovsk, pentru îndeplinirea septenalei în cinci ani.

P.C.U.S. urmărește cu deosebită atenție acest avînt creator al maselor populare, generalizînd inițiativele valoroase, croind drum larg noului pe toate fronturile muncii, stimulînd în toate domeniile atingerea indicilor celor mai înalți de producție.

Nicolae Dumitru
Candidat în științe filozofice

...Aspecte ale conviețuirii cotidiene

Dar principiile morale ale colectivismului: „Toți pentru unul, unul pentru toți”, „Omul fi este omului prieten, tovarăș și frate”, își găsesc oare aplicarea numai în orele de producție, numai între membrii brigăzilor de muncă comunistă și, în general, numai alîta timp cît strungarul sau textilista poartă combinezonul sau șorțul de protecție, cît timp laborantul sau medicul n-au dezbrăcat încă halatul și calota?

O vizită făcută recent de publicistul Vladimir Ișimov în raionul „Oktiabrski” din Moscova, și reportajul său apărut în revista „Moskva” (Nr. 11/1961), aduc nu numai răspunsul la astfel de întrebări, ci descoperă și multe din aspectele conviețuirii comuniste care începe să se afirme în viața de toate zilele a oamenilor sovietici.

„O primă surpriză plăcută: studioul de arte plastice. Într-un bloc din raionul Oktiabrski funcționează de citva timp un astfel de studio, cu secții de pictură, desen și sculptură. Începutul l-au făcut copiii. Studioul numără 25 de elevi, dintre care cîțiva se pregăteau pentru examenul de intrare la școala medie de scenografie. Dar însușiri alese pentru pictură au început să vădească și cîțiva adulți, printre care lăcătușul Eduard Ogarkin și absolventa școlii tehnice Evghenia Podzorova. Profesorii sînt toți vecini de bloc sau de stradă, iar activitatea lor lăudabilă se desfășoară pe principii obștești.

Sub auspiciile unuia din cele zece Birouri de administrare a blocurilor care funcționează în

Între blocul nr. 68 10 de pe prospectul Lenin și clădirea cunoscută sub numele de „Casa profesorilor” se află un pasaj interior. Planul inițial prevedea ca aici să se construiască un garaj colectiv. Locul nu era prea fericit ales pentru o asemenea destinație, căci în apropierea viitorului garaj se află o școală. Deunăzi, s-a ivit o nouă propunere: oare nu ar fi bine ca aici să se construiască un mic stadion? Și iată că s-a căzut repede de acord în această privință, iar arhitectul Efremov, de la institutul „Mosproiekt” a și executat — în orele sale libere — proiectul stadionului „de bloc”. Copiii au muncit de zor, au curățat terenul, au sădit copaci și arbuști, au acoperit cu zgură pista de atletism și totul a fost gata...

E interesant de remarcat cu cîtă pasiune muncesc și pensionarii. Într-un alt bloc din același raion pensionarii Serghei Andreievici Stepanov și Anatoli Afanasevici Trusov au hotărît să deschidă un atelier în care să poată fi executate tot felul de lucrări de tâmplărie, fierărie, lăcătușerie etc. Căci sînt atîtea de făcut pentru buna conviețuire a locatarilor: pentru joaca celor mici trebuie construit un leagăn-carusel, poarta unui bloc trebuie reparată, sînt necesare panouri pentru gazele de perete, vitrine pentru cărți.

Într-un atelier se pot face însă, nu numai lucrări de interes obștesc, ci și cele necesare fiecărei familii. Locatarilor nu le-a trebuit într-adevăr mult ca să se convingă de utilitatea unui asemenea atelier și acum, după ce inițiativa pensionarilor s-a tradus în viață, iată că le și sînt recunoscători vecinii Betin — pentru antena de televiziune, Repin — pentru o bancă necesară pe culoarul de la intrarea nr. 6, Malii — pentru un pat și un garderob, Nazarov — o colivie pentru grauri, Korneliuk — o bibliotecă... Dar cîți nu le sînt recunoscători?

Cu vreo zece ani în urmă, cînd a început vasta operă de construcție de locuințe în cartierul din jurul monumentalei Universități „Lomonosov”, în această parte de sud-vest a Moscovei nu erau decît maidane și în imediată vecinătate — pădurea. Astăzi, acest raion — cel mai modern cartier al orașului — numără aproape 500.000 de locuitori, cam tot atîta populație cît are o mare capitală europeană ca Stockholmul.

Ne aflăm în cel de al doilea bloc de pe lungul prospect Lenin. Este unul dintre ultimele blocuri ale bulevardului. Există și aici vreo

mărturie nouă a inițiativei creatoare a colectivului obștesc? Desigur!

Doă apartamente atribuite Administrației blocurilor au fost transformate — prin modificările de interior necesare — într-un admirabil club al tineretului. O fostă bibliotecă — astăzi pensionară — a luat inițiativa creării unei biblioteci a clubului. Echupe de tineri au umblat din casă în casă pentru a solicita cărți. Viitoarea bibliotecă a fost înzestrată cu sute și sute de volume. Prin voluntariat obștesc tinerii au muncit la organizarea bibliotecii: catalog, cartoteci, fișier etc.

Raionul octombrișt este destul de întins. Pe teritoriul său funcționează o sumedenie de așezăminte publice: o școală medie, trei grădinițe și trei creșe, o bibliotecă, două policlinici pentru copii etc. Toate desfășoară, pe lîngă munca lor propriu zisă, o bogată și intensă activitate educativă în rîndul maselor. O asemenea activitate s-ar cuveni să fie coordonată de un anume organ obștesc — și-a spus cîțiva dintre locuitorii cei mai înimoși ai raionului Așa s-a născut nou înființatul Sfat al muncii în rîndul populației.

Noul organ obștesc se află abia la primii săi pași, dar a și făcut unul remarcabil. Sfatul a hotărît să înființeze primul Institut micro-raional de cunoștințe juridice din Moscova. S-au înscris imediat membrii comisiilor de judecată tovarășească, membrii drujinelor populare și alți activiști obștești. Ei studiază aici bazele Dreptului penal sovietic, organizarea comisiilor de judecată tovarășească, a drujinelor, dreptul familiei, legislația muncii, a locațiunii și dreptul administrativ.

Nivelul obștesc de viață al cetățenilor raionului Oktiabrski, angrenați într-o atît de bogată și variată activitate în folosul comun, poartă o pecete care-l caracterizează pe deplin: totul se face în spiritul celei mai generoase omnii, totul e pătruns de sentimentul tovarășesc. Devotamentul neprecupețit al acestor moscoviți față de îndatoririle obștești atestă dezvoltarea noilor trăsături spirituale și de caracter ale omului sovietic. Acolo, în raionul „Oktiabrski” din Moscova, se simte de pe acum pulsul viitorului, pulsul unei societăți în care oamenii sînt frați buni, aparținînd cu toții uriașei și unicei familii comuniste.

M. Mihail

— Iată în ce consta secretul meu de producție...

lectiv, un rol deosebit de important l-a avut inițiativa Valentinei Gaganova. Datorită acestei inițiative, trecerea fruntașilor la conducerea brigăzilor rămase în urmă în acum proporții de masă — ca și mișcarea de însușire a mai multor meserii înrudite și mișcarea inovatorilor. Nici o formă a întrecerii socialiste nu stimulează atît de puternic dezvoltarea atitudinii conștiente și active a muncitorilor ca participarea la mișcarea de inovații, deoarece aceasta îi determină să cunoscă bine tehnica și o serie de meserii înrudite cu profesia lor de bază.

Aceeași preocupare de masă pentru perfecționarea ut'ilajului tehnic, pentru aplicarea științei și experienței înaintate în producție este prezentă și în agricultura, în activitatea muncitorilor și tehnicienilor din sovhozuri, a colhoznicilor, a tractoriștilor și mecanizatorilor. Un exemplu de căutare și aplicare a noului sînt, de pildă, tractoriștii-mecanizatori A. V. Chitalov,

raion, a luat ființă de mai mult timp un cerc al tineretului, alcătuit mai ales din elevi, în ale cărui preocupări intră îngrijirea spațiilor verzi. Cercul e condus de doi pensionari, L. Borel și V. Sobolev. Membrii cercului îngrijesc frumoasele partere și careurile de gazon, răsădurile de flori și tot ce e spațiu verde în întreaga împrejurime. Aflînd de activitatea lor, academișianul A. I. Ignatenko le-a dăruit în primăvară 1000 de puieți de meri. Cu mîinile lor îndeminate copiii au sădit puieții, dînd numele lui Lenin noii grădini de meri adusă astfel pe lume.

Profesorii Lev Alexandrovici Zilber și Alexandr Leonidovici Miasnikov sînt membri ai Academiei de Științe Medicale din U. R. S. S. Numele lor sînt bine cunoscute în cercurile de specialitate.

Recent, ei au vorbit la Casa literațiilor din Moscova abordînd o sumă de probleme la ordinea zilei ale medicinei.

Tema expunerilor lor:

Ce boli curmă mai adesea viața noastră? Statistica mondială răspunde: în primul rînd — bolile de inimă și ale sistemului vascular, în al doilea rînd — cancerul.

Primul a luat cuvîntul profesorul L. A. Zilber. Savantul a vorbit despre una din teoriile apariției cancerului, foarte răspîndită actualmente în întreaga lume.

— Toți știu — a început L. A. Zilber — că odată descoperită cauza bolii, este mult mai ușor să cauți căile de luptă împotriva ei.

Cu toate că maladia canceroasă este cunoscută de mii de ani tratamentul ei științific a început relativ recent — la sfîrșitul secolului al XVIII-lea. Atunci s-a născut pentru prima oară presupunerea că există o legătură între cancer și anumite profesii. Cel mai evident exemplu al unei astfel de legături îl oferea Anglia, țara unde drept combustibil principal era folosită huila.

Hornurile înguste ale căminelor erau curățate pe atunci, de regulă, de copii între 10—12 ani. S-a observat că, ajunși la vîrsta de 30—40 de ani, foarte mulți dintre ei se îmbolnăveau de cancerul pieții. Faptul acesta era atît de izbitor, că în parlament a fost propus un proiect de lege care să interzică folosirea copiilor la această muncă. Proiectul de lege a fost votat, copiii hornari au dispărut, dar cancerul nu. El continua să facă ravagii printre hornari, apărînd doar ceva mai tîrziu: nu la 30—40 ci la 40—50 de ani.

Curînd însă s-a observat că și în alte întreprinderi unde se foloseau derivate ale huilei și combinații de anilnuri, tumorile canceroase erau frecvente. Se părea că pricina fusese găsită.

Cine-i vinovatul: gudronul..

Dar știința nu poate crede pe cuvînt faptele pe care i le oferă viața. Legile riguroase ale cercetării științifice cer verificarea atentă a fiecărui fenomen, chiar a celor foarte evidente. Așa că în multe țări au început experiențele, medicii au început să provoace cancerul pe cale artificială la animale, cu ajutorul gudronului de huilă. Și... n-au obținut nici un rezultat.

Ce se întîmplase? Răspunsul la această întrebare l-au dat doi cercetători japonezi, Iamaghiva și Isikava, care pur și simplu s-au dovedit mai perseverenți și mai răbdători decît colegii lor ghinionisti. În pofida lipsei de rezultate, timp de un an și jumătate ei au inoculat de două ori pe săptămînă în pielea iepurilor de casă o anumită cantitate de gudron. După optsprezece luni animalele au căpătat tumori. Asta s-a întîmplat în 1915.

Succesele înregistrate de chimia care se dezvoltă impetuoz, au permis să se aprofundeze caracterul cercetărilor. Savanții au încercat să determine care anume din combinațiile ce intră în compoziția gudronului de huilă, provoacă cancerul. Către deceniul al treilea au fost stabilite substanțele care, introduse o singură dată în corp, duc peste

sapte-opt luni la apariția tumorilor maligne.

Cercetătorii triumfau. Dar prematur: curînd se dovedi că nu numai produsele de gudron de huilă, ci și unele elemente componente ale organismului viu — cum ar fi hormonii — pot provoca apariția cancerului. Apoi au fost descoperite zeci și sute de diferite combinații chimice avînd aceleași proprietăți. S-a dovedit că pînă și banala glucoză, inoculată timp îndelungat în același loc, poate pricina apariția tumorii.

Și teoria larg răspîndită, potrivit căreia pricina cancerului erau diferitele combinații chimice care modifică metabolismul în țesuturile organismului, a început să piardă teren. Căci rezulta că foarte multe substanțe aflate în mediul inconjurător sau în interiorul organismului, favorizau apariția tumorii canceroase. Atunci de ce nu se îmbolnăveau absolut toți de cancer?

...virusul...

Se știe că în știință unul și același țel este deseori atins pe căi diferite. Iată ce se întîmplase cu cîțiva ani înainte de experiențele cercetătorilor japonezi. La New York, la Institutul Rockefeller a fost adusă într-o zi o găină bolnavă de sarcom — o specie de tumoră malignă. La început, tînarul patolog Rouse care trebuia să stabilească pricina îmbolnăvirii, s-a speriat — sarcina era, ce-i drept, foarte dificilă. Dar fermierii, ale căror găini mureau pe capete din cauza sarcomului, insistau să fie ajutați. Și Rouse s-a hotărît să facă următoarea experiență. El a extirpat tumoră, a mărunțit-o bine-bine într-o piuliță cu o soluție de sare și a trecut acest amestec lichid prin niște filtre speciale.

Orificiile acestor filtre erau atît de mici, încît nu putea trece prin ele nici un microb, nici o celulă din țesutul fărîmițat. Obținînd astfel un lichid transparent, fără nici o impuritate, Rouse l-a introdus în mușchii unor găini sănătoase. Și acestea... s-au îmbolnăvit de sarcom. Apoi s-a dovedit că filtratul obținut din tumorile găinilor îmbolnăvite pe cale artificială, poate pricina la rîndul lui îmbolnăvirea altui grup de găini sănătoase. Astfel tumoră a putut fi transmisă de la o găină la alta.

Rezultatele acestor experiențe au fost

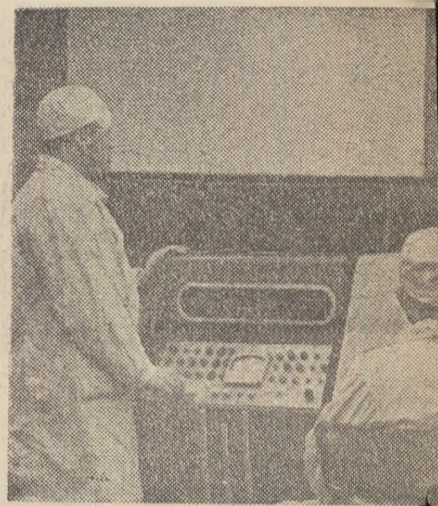
atît de neașteptate, încît au fost puse la îndoială și exactitatea experiențelor și, mai ales, presupunerea lui Rouse că pricina sarcomului ar fi un anumit virus. Încă la sfîrșitul secolului trecut, savantul rus M. A. Novinski demonstra-se că tumorile pot fi transmise de la un animal la altul, dar numai prin transplantarea celulelor bolnave într-un organism sănătos. De aceea, nimeni nu vroia să creadă că tumoră poate fi transmisă și pe altă cale.

Dar iată că odată, doctorul Shope, care lucra la același institut Rockefeller, a primit vizita unei rude din Kansas, vîntor pasionat. Și acesta i-a povestit că la foarte negi iepuri impușcați de el prin părțile lor a văzut un fel de negi ciudați. Shope s-a hotărît pe dată să repete cu acești negi experiențele pe care le făcuse cîndva Rouse. Rezultatele s-au dovedit asemănătoare: filtratul obținut din negii fărîmițați a îmbolnăvit iepuri sănătoși. Cercetările ulterioare au dovedit că negii purtători de virus se transformau după 8—12 luni în tumori maligne. Dar atunci virusul nu mai putea fi găsit. Constatarea aceasta s-a dovedit foarte importantă, deoarece se demonstra pentru prima dată că virusul care pricinuieste tumoră poate dispărea din ea sau, cum credeau unii, se poate „masca“.

Dar nici descoperirea rolului virusului nu lichida toate petele albe ale problemei. Căci nu putea fi ignorat faptul că tumorile apar și ca urmare a acțiunii unor anumite substanțe chimice, așa numitele substanțe cancerigene. Ce legătură există între astfel de substanțe și virusi?

...sau și unul și celălalt?

Primele date în această problemă au fost obținute cu cincisprezece ani în urmă, în laboratorul unde lucram im-

Operația poate fi urmărită nu numai pe televizor. Iar cînd imaginea mai este „Vișnevski“ din Moscova,

părăsesc, socotind că și-au făcut crimi-nala lor datorie. Iată de ce e greu să găsești în tumorile vechi.

Faptul că virusii există în organism nu trebuie să alarmeze pe nimeni. Căci și microbii de tuberculoză există în fiecare dintre noi, dar numai un număr redus de oameni suferă de o formă activă de tuberculoză. Tot astfel, virusii tumorilor maligne în starea lor normală nu reprezintă o primejdie pentru organism; ba mai mult: bolnavii care au tumori nu sînt primejdieși pentru cei din jur.

Cu toate că încă n-au fost descoperiți virusii tuturor tumorilor maligne, inclusiv cele ale omului, cred că asta nu contravine concepției despre care am vorbit. Căci au fost deja stabilite anumite legi biologice generale obiective de la care nu pot fi excluși oamenii. Lucrurile

PE PATUL DE MOARTE: CANCER

preună cu colaboratorii mei. Am făcut următoarea experiență. Cu ajutorul substanțelor chimice cancerigene, am provocat la animale tumoră. Îndată ce a apărut am extirpat-o și am preparat din ea un filtrat. Și am constatat că în filtrele obținute din tumorile tinere există virusi. Recent de tot, alți cercetători au găsit virusi și în tumorile proaspete pricinuite, de exemplu, de acțiunea prea îndelungată a razelor Roentgen.

Experiențele făcute au adus lumină în multe aspecte ale problemei cancerului și au permis să fie formulată următoarea concepție: virusii tumorilor maligne se găsesc în organismul animalelor și al omului și multă vreme nu și manifestă proprietățile patogene. Dar cînd substanțele chimice cancerigene și o serie de alți factori dăunători, acționînd sistematic asupra celulelor organismului măresc puterea acestor virusi, ei dobîndesc capacitatea de a modifica proprietățile celulei. Celulele atinse de virusii activați, se deosebesc de cele normale, și noile lor proprietăți devin ereditare: ele încep să se înmulțească repede formînd tumori.

După ce modifică celulele, virusii le

se mai tărăgănează încă din cauza imperfecțiunii metodelor cu ajutorul cărora pot fi identificați virusii.

Încă o problemă foarte importantă este felul cum virusii pot modifica proprietățile ereditare ale celulelor organismului. S-a stabilit că acizii nucleici — niște substanțe deosebite, cu o structură foarte complicată — sînt purtători de particularități ereditare. Se poate presupune că acidul nucleic al virusului care pătrunde în celulă se unește cu substanța care determină ereditatea celulei și astfel rezultă un nou complex de substanțe care determină însușirile ereditare ale celulei canceroase.

În felul acesta, ajungînd cu cercetările la nivelul moleculei, ne convingem încă o dată cît e de mare rolul virusilor în originea cancerului.

Nădăduiesc — și-a încheiat expunerea profesorul L. A. Zilber — că în curînd vor putea fi identificați virusii tumorilor maligne ale omului. Va fi o realizare uriașă. Căci numai cunoscînd inamicul, vom putea găsi și cele mai eficace mijloace de luptă împotriva lui.

Stările nervoase și hipertonia

Apoi a luat cuvîntul directorul Institutului de terapie al Academiei de Științe Medicale a U.R.S.S., profesorul A. L. Miasnikov.

— Există trei categorii fundamentale de boli ale inimii și sistemului vascular — a început profesorul: hipertonia (hipertensiunea), ateroscleroza și insuficiența coronară (a vaselor care hrănesc inima). Să vedem ce știe azi știința despre aceste boli.

Un ajutor de nădejde al medicinei moderne: elicopterul.

... de operație, ci, mult mai comod, la culori — ca la Institutul de chirurgie pierde literalmente nimic.

Hipertonia poate fi și un simptom înmplător, trecător, dar cel mai adesea ansiunea arterială ridicată vestește prenanța maladiei.

Hipertonia este o urmare a supraînrdării psiho-emoționale. Justețea acest punct de vedere este confirmată de rmătoarele fapte: emoțiile puternice e să crească tensiunea; se îmbolnăsc de regulă oamenii a căror profesie upune la o îndelungată supraîncorare nervoasă; se cunosc cazuri de imbolnăvire în masă de hipertonie, cînd omenii s-au aflat în condiții de viață arte grele și periculoase. Așa s-a împliat, de exemplu, în Leningradul aseat. Despre natura nervoasă a hipertot vorbește și faptul că ea poate fi rovocată în mod experimental la animale, prin „torturile nervoase” — prin isturnarea proceselor de excitație și ibiție din scoarța cerebrală.

Dar cu toate că hipertonia are o orine nervoasă, evoluția ei este legată de te organe și sisteme, ale căror funcții, ată tulburate, contribuie la consolidatificărilor patologice din orgasm. În primul rînd vine secreția abunată a unor hormoni, în speță adrenaia, care duce la strîmtarea vaselor sanline; apoi înrăutățirea funcțiilor rinilor, care încep să singereze din cauza asmului vascular cronic și elimină m substanțe care fac să crească tensinea.

S-a stabilit că activitatea sistemului

la descărcarea încordării nervoase, cu condiția să nu atragă după sine noi emoții inutile.

Factor hotărîtor — felul de viață!

— Ce-i de făcut? — s-a întrebat Alexandr Miasnikov și, privind săgalnic la profesorul Zilber, a remarcat în trecăt: — Virusologilor le este mai ușor. Vor mai trece încă zece-doisprezece ani, vor identifica virusii respectivi și cancerul va fi definitiv învins. Dar cît timp va trebui ca oamenii să se învețe să se poarte între ei „omenește” și să nu-și mai rănească reciproc sufletele? Sintem încredințați că asta se va întîmpla odată cu trecerea la societatea comunistă.

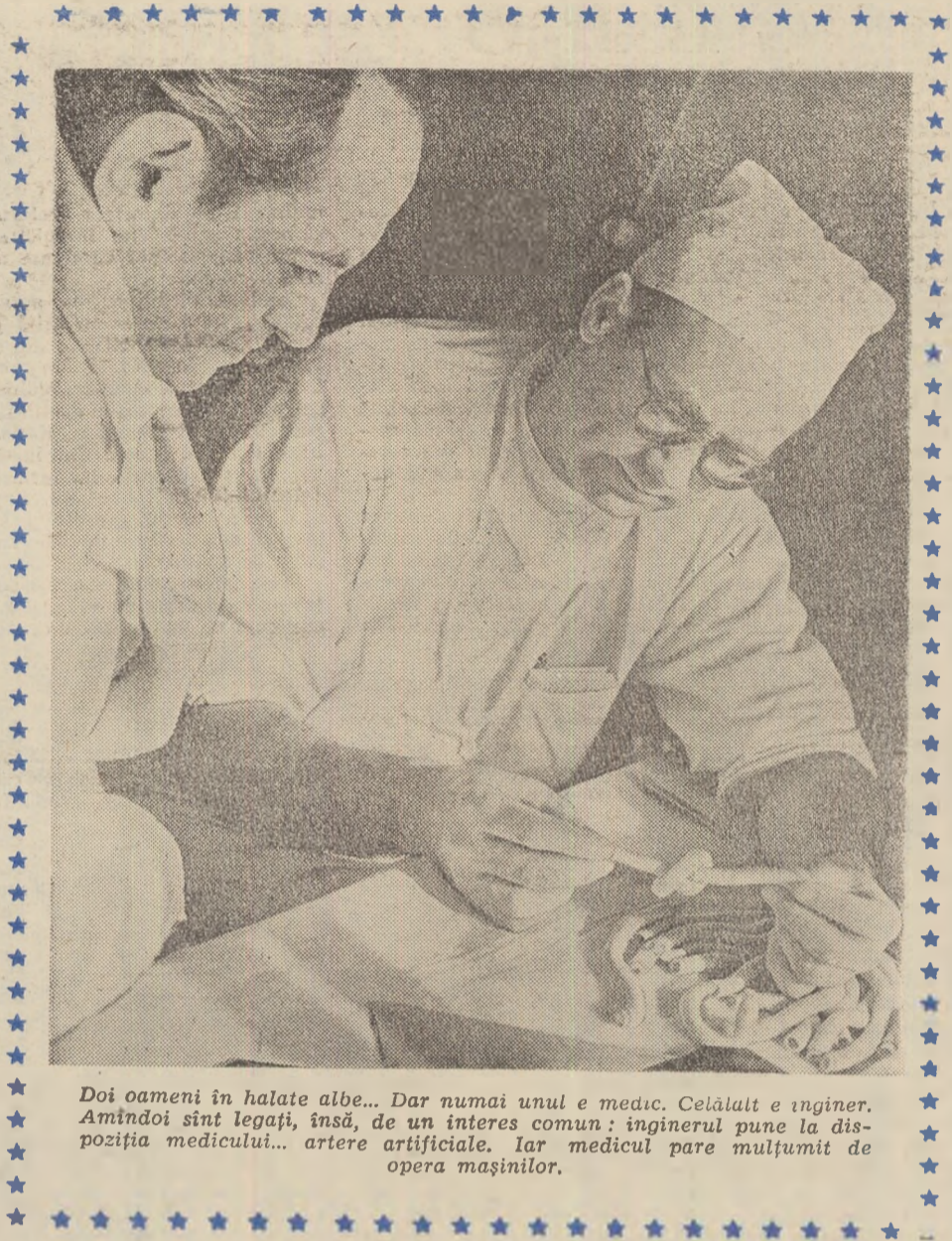
Deocamdată trebuie să ne purtăm cît mai atent și mai prevenitor și, ceea ce-i esențial — să educăm bine tînăra generație. Copiii nu trebuie să știe ce-s acelea profitul concurența nesănătoasă, răutatea, ura, invidia. Trebuie să cultivăm în ei sentimentul prieteniei și al ajutorului tovarășesc reciproc.

Pe adultul care a fost bolnav de hipertonie, — subliniază profesorul — nu-l sfătuiesc să depună armele și să se grăbească să iasă la pensie. Munca, firește, cu condiția să-i placă omului, ca și activitatea fizică, inclusiv sportul, au o înriurare binefăcătoare asupra cursului maladiei hipertone. Bineînțeles, trebuie înțeleasă just și odihna, ca o desprindere de obositoare griji profesionale. Și deosebit de importantă este stricta respectare a regimului de somn. Aceasta este, de altfel, condiția principală în lupta cu hipertonia.

Ateroscleroza lovește cam aceeași categorie de oameni, și la originea acestei maladii există multe puncte comune cu hipertonia. Dar în cazul aterosclerozei factorul alimentației joacă un rol mult mai mare, căci evoluția bolii este strîns legată de tulburările survenite în metabolism.

În multe țări s-au efectuat cercetări care au arătat că acolo unde populația consumă mai ales grăsimi vegetale cum ar fi în statele din Asia de sud-est, ateroscleroza aproape că nu există. Iar acolo unde în alimentație predomină grăsimile animale, ateroscleroza este mult mai răspîdită.

Personal privesc cu rezervă aceste concluzii, deoarece există și alți factori extrem de importanți. De exemplu în Mongolia, unde populația consumă mult grăsimi animale, ateroscleroza vaselor inimii se întîlnește foarte rar. Sau alt exemplu: am avut ocazia să țin sub ob-

Doi oameni în halate albe... Dar numai unul e medic. Celălalt e inginer. Amîndoi sint legați, însă, de un interes comun: inginerul pune la dispoziția medicului... artere artificiale. Iar medicul pare mulțumit de opera mașinilor.

Pentru că viața în asprele condiții climatice ale Nordului, efortul fizic favorizau activizarea metabolismului. Și mulțumită acestui fapt, colesterolul și alte substanțe animale nu se depuneau în arterele lui ca un balast dăunător, ci erau asimilate în întregime.

Evoluția aterosclerozei poate fi urmărită într-o oarecare măsură și după cantitatea de colesterol în sînge, de aceea în ultimii ani sînt tot mai numeroși aceia care intrînd în cabinetul medicului, îi întind cu mîna tremurîndă rezultatul analizei singelui și se simt condamnați dacă cifra colesterolului depășește limita.

Dar nu trebuie să transformăm indicii cantității de colesterol într-un fel de sabie a lui Damocles! Nu e vorba de cantitatea lui în alimentația noastră, ci de felul de viață pe care-l duce omul. Dacă se va menține o intensă activitate psihică și fizică, colesterolul în sînge va scădea sub acțiunea unui metabolism energetic.

În lupta cu ateroscleroza, regimul alimentar are o importanță indiscutabilă. Dar el trebuie aplicat rațional și nu transformat într-un fel de tortură. E bine de știut că modificările aterosclerotice în vase încep la douăzeci de ani. La vîrsta aceasta, însă, sedimentele de grăsime care se depun pe peretele interior al arterelor se pot rezorbi. Dar după 30 de ani, cantitatea lor crește mereu.

Inseamnă oare asta că începînd cu deceniul al patrulea de viață trebuie să ne punem toți la o dietă serioasă? Nicidecum! Trebuie să existe indicații speciale care să impună limitarea hranei. Iată-le pe cele mai importante: nivelul înalt de colesterol în sînge, predispoziția ereditară la ateroscleroză, predispoziția la îngrășare, guta ca și primele semne de afecțiuni ale vaselor sangvine.

Deocamdată știința nu cunoaște anumite metode absolute de lichidare a aterosclerozei. Dar cu toate că mijloacele de tratament folosite sînt relative, folosirea lor complexă dă rezultate pozitive.

Activitatea fizică — dușman al infarctului

Și acum, după ce am făcut cunoștință și cu ateroscleroza, să trecem la insuficiența coronară și periculoasa ei complicație — infarctul miocardului. În 95 la sută din cazuri infarctul miocardic se dezvoltă pe fondul aterosclerozei vaselor care hrănesc mușchii inimii. Și totuși nu există un paralelism strict între aceste două maladii. Se cunosc cazuri cînd în condițiile unei ateroscleroze pronunțate, infarctul nu s-a produs, și, dimpotrivă, cînd în condițiile unei ateroscleroze insignifiante, infarctele s-au succedat unul după altul.

În momentul de față se recunoaște unanim că factorul hotărîtor al apariției infarctului miocardic este supraîncordarea mușchilor inimii și tulburările provocate de ea în metabolismul cordului. În momentul încordării mușchilor e nevoie de o nutriție sporită și de un flux suficient de oxigen. Or, arterele coronare care străbat inima în toată grosimea ei, atunci cînd sînt îngustate de ateroscleroză nu mai pot face față sarcinii de a-i aduce o cantitate sporită de substanțe nutritive. La aceasta se mai adaugă și spasmul acestor artere, fapt care complică și mai mult lucrurile. Iar cînd într-una din arterele coronare se mai formează și un tromb — cheag de sînge — care astupă orificiul arterei, pîrticica de mușchi din acel loc înțețează să mai capete substanțe nutritive și se atrofiază. Așa se naște infarctul.

Rețeaua de artere coronare se dezvoltă în mod diferit la diferiți oameni. Cînd această rețea este deasă, atunci nu există primejdie de infarct nici în cazul supraîncordării mușchilor. Și dacă infarctul totuși se face, el este de regulă de dimensiuni mici și se resoarbe repede. S-a constatat că rețeaua arterelor coronare este cel mai bine dezvoltată la oamenii care efectuează o muncă fizică. De aceea în rîndul lor cazurile de infarct sînt rare. Prin urmare, în profilaxia infarctului miocardic trebuie să se acorde o mare însemnătate activității fizice. Să nu uite asta cei care prin natura profesiei lor au o viață sedentară — a conchis A. L. Miasnikov.

Așa s-a încheiat întîlnirea de la Casa literaților. Astfel a devenit și mai limpede că linia luptei pentru sănătate, la care participă detașamentele înaintate de medici și cercetători, a ajuns azi la poalele fortăreței în care se ascunde înamicul. Mîine, savanții vor înainta și mai mult. Și e neîndoielnic că victoria va fi de partea lor.

ȘI BOLILE DE INIMĂ

scular împiedică ridicarea tensiunii, a de ce oamenii care nu fac eforturi ce, se îmbolnăvesc mai mult de hipertonie. De fiecare dată cînd supraîn-

servație un bătrîn pescar de la Marea Obotsk. Timp de zece ani omul s-a hrănit în special cu icre introducînd astfel zilnic în organism o cantitate de coles-

Longevitate...

area psiho-emoțională nu se poate vinde prin activitatea sistemului muscular, apar condiții prielnice pentru urta tensiunii. Actul fizic ajută serios

terol — o substanță deosebit de grasă — care ar depăși de cincisprezece ori rația medie zilnică a unui moscovit. Și totuși bătrînul era sănătos tun. De ce?

CEHOV

în avanscenă

Însemnările de călătorie din insula Sahalin sînt, aparent, cu totul surprinzătoare pentru personalitatea creatoare a lui Anton Pavlovici Cehov. Prozatorul care ne-a obișnuit cu stilul său sintetic, dramaturgul care ne-a dăruit marea artă a situațiilor de abia sugerate dezvăluie, în „Insula Sahalin”, înclinarea spre studiul monografic, detaliat, cu tot ceea ce presupune o asemenea lucrare de investigație. Artistul de înaltă sensibilitate, ostil oricărui amănunt de prisos, filtrînd întâmplările pînă la esența lor, dovedește în „Insula Sahalin” înclinarea omului de știință pasionat de obiectul cercetării sale, pe care îl recombină cu miga de călătorie datelor ce-i stau la îndemînă sau pe care le caută cu înfrigurare.

Vestitul său jurnal din Sahalin, teribil act de acuzare împotriva țarismului, este, deopotrivă, operă de sociolog, geograf și economist lucid, menită să înfățișeze cu amploarea cuvenită problema colonizării insulei respective, existența deportaților folosiți în acest scop, rezultatele înregistrate și perspectivele de viitor. Pentru a-și atinge toate mijloacele necesare alcătuirii unei monografii solide, de la lectura literaturii de specialitate (cu opiniile contradictorii și propriul său punct de vedere), pînă la investigațiile personale, la fața locului. Întreprinde, astfel, un recensămînt de trei luni de zile pentru ca, după propria sa mărturisire, „să mă pot duce în cit mai multe cunosc mai de aproape viața a cit mai mulți deportați... Mergem prin sate și intrăm din izbă în izbă, înscrind pe stăpînul ei și pe toți membrii familiei, pe locatari și pe lucrători”. Cercetarea este făcută cu probe științifice. Cehov întocmește un formular cu rubricile obișnuite, de la numele recențatului sau situația sa (ocnă, colonist, țăran, fost deportat sau liber), starea sa civilă, pînă la ajutoarele primite din partea statului. Recensămîntul îi oferă posibilitatea de a stabili mobilierul din casele coloniștilor, numărul vitelor de muncă, al atelajelor, suprafața cultivată, individual și pe sate etc. Altă dată, poposind în satul Derblinskoe, în magazia unde i s-a aranjat o masă și un pat, extrage, pînă la două după miezul nopții, date din registrul de evidență și din filele de recensămînt.

Este interesat și caută explicații pentru tot ceea ce întâlnește în cale: pentru prosperitatea satului Korsakovskoe sau pentru nerentabilitatea exploatarea miniere de pe insulă. Descrie moravurile ghilicilor și ale populației bîndinașino, biviurirea ghilicilor și executarea unor condamnați la moarte, grupele de locuitori pe vîrste, incapacitatea aparatului administrativ etc. Și pentru a nu prelunge inventarierea operii, adăugăm doar titlul unui detaliat inventar al cărții, titlul capitolului V, semnificativ pentru caracterul monografic al lucrării: „Inchisoarea din Alexandrovsk. Dormitoarele comune. Oamenii ferecați în lanțuri. „Mina de aur”. Latrinele. Maidanul. Munca silnică la Alexandrovsk. Servitori. Ateliera”.

Iată-l deci pe Cehov într-o ipostază cu totul diferită de aceea obișnuită nouă, după lectura operei sale beletristice. O ipostază care frînge parcă iremediabil personalitatea scriitorului. Dar „Insula Sahalin” este o piesă mai valoroasă pentru reconstituirea creației lui Cehov decît obișnuitele jurnale ale scriitorilor, alcătuite adesea cu grijă pentru posteritate (Stendhal ne-a lăsat un model al genului). În „Insula Sahalin” Cehov ne apare asemenea unui actor în avanscenă, fiind artiștii afeșonate trebuindu-i înlăturate în favoarea celor mai intime și autentice dintre calitățile de care dispune actorul respectiv. „Insula Sahalin” dovedește pasiunea scriitorului pentru cuprinderea monografică a realității, pentru investigarea ei tenace, dacă este cu putință, din toate unghiurile, cu reveniri și precizări acolo unde se pare că subiectul n-a fost epuizat. Însemnările de călătorie reflectă strădania cercetătorului obiectiv de a nu se ridica de la masa de lucru decît după ce tema a fost epuizată și rezultatele studiului au devenit incontestabile.

Acesta este, de altfel, și fundamentul operei beletristice a lui Anton Pavlovici Cehov, asupra căreia „Insula Sahalin” nu face decît să proiecteze o nouă și puternică lumină.

În jurnalul său, Cehov notează undeva: unui scriitor pot fi înțeleși după lectura citorva pagini din opera lor, alții numai după lectura întregii opere.

Cehov face parte din întreaga categorie. A încercat și el, folosind schița, nuvela și drama, să făurească o „comedie umană”, cu rezultate nu mai puțin valoroase decît acelea obținute de romancierul francez care și-a înscris opera sub același semn.

Creația lui Cehov este străbătută de cîteva teme majore, asupra cărora scriitorul revine mereu, cu dorința evidentă de a ne spune totul despre ele. Tema este reluată în funcție de personaje, de situații diferite și pînă la sfîrșit este epuizată prin dezvăluirea atentă, metodică, riguroasă a tuturor aspectelor ei.

Intr-un bilanț succint, notăm astfel tema automatismelor psihice, atît de caracteristică unui șir de eroi cehovieni. Olenka, din schița „Draga de ea”, este la fel de senin ferecitată cu oricare dintre soții pe care viața îi aduce în calea ei; „Principesa” se simte excelent în postura de femeie caritabilă și luminată; Kulighin din „Treii surori” plutește satisfăcut în atmosfera stătuță, rituală, pe care el însuși și-a creat-o; croitorul Merkulov, din „Uniforma căpitanului”, vibrează automat la palmele „omului subțire”, căruia i-a confecționat o

uniformă pe datorie. Deformațiile provenite dintr-un stereotip psihic sînt înregistrate în medii diferite, acțiunile asupra lor caracterizate diferite, cu șirul înfiat de reacții posibile.

Sentimentul ratării, în permanență sub lupa scriitorului, este descris cu grijă pentru aflarea cauzelor care-l generează. Nikitin din „Profesorul de literatură” își ratează existența din prea mare fericire; Sofia Lvova, eroina nuvelei „Volodea cel mare și Volodea cel mic” se regăsește puștită după un joc periculos cu propriile ei sentimente. Katia, din nuvela „O poveste banală”, sinucește din lipsă de talent, în vreme ce Treplev se lincezește din incapacitatea de a strîni stihia talentului său; doctorul Raghin din „Salonul nr. 6” ajunge pacientul propriului său spital din incapacitatea de a-și realiza telurile sub povara obtuzității orașului de provincie.

Personajele cehoviene atinse de morbul obolomovismului nu se desfață cu viciul lor, nu-l practică cu pasiune, așa cum se întîmplă cu eroul lui Goncharov. Ele simt povara incapacității de acțiune, pe care n-o pot însă înlătura. Iașin din „Vecinii” se duce să-și dojenească sora pentru fuga ei de acasă și pentru conviețuirea cu un bărbat, fără căsătorie și binecuvîntările de rigoare. În fața ei însă, nu schițează nici un fel de împotrivire, ba mai mult — îi aprobă gestul. Prințul Serghei Ivanici se macină pentru că n-a putut răspunde afirmativ la sentimentele Nadejdei Lvovna Kandurina. Julia Vasilevna, „Mototoala”, e gata să primească de la stăpînii ei 11 ruble în loc de 80 cît ei se cuvine, pentru că o îngrozește ideea de a-și apăra drepturile.

Cehov își privește umiliții și obidiții săi fără compasiune dostoievskiană, ca pe niște pacienți care nu respectă tratamentul indicat. Denis Grigoriev, condamnat fără să înțeleagă pînă la urmă „crima”, pe care a comis-o, e un obidit din ignoranță; „Corista”, din schița cu același nume, se umilește din bunătațe prostescă; pe Egraf Ivanovici, din „Oamenii de prisos”, îl îngrijorează povara anilor; umiliința lui Ivan Dmitrici din „Moartea unui slujbaş” este rezultatul presiunii sistemului birocratic, în care se integrează fără rezerve.

Fiecare dintre temele lui Cehov își are adesea picul ei, în jurul căruia gravitează toate celelalte proze înrudite. Astfel, bucățile din ciclul automatismelor au în centrul lor schița „Draga de ea”; cele consacrate sentimentului ratării — binecunoscuta nuvelă „Salonul nr. 6”; cele consacrate mediului de funcționare — schița „Majurul Prișibeov” etc.

Pasiunea monografică evidentă în însemnările din „Insula Sahalin” este unul din pilonii armoniei ce guvernează opera lui Cehov.

Paul Granea

Mihail Prișvin:

DRUMUL ÎMPĂRĂTULUI

Nordul îndepărtat al Uniunii Sovietice: împotriva Obeliei. Peste așezările ostpetrite în carelii străvechi, în formele de viață patriarhale, pe un pămînt în care natura pare să-și fi păstrat prerogativele ei dintru început, întreaga ei putere dominantă, fecunditatea ei debordantă și fantezistă. — Revoluția, ca un imens brăzdar de plug, sosește să desțelenească lumea: canalul Marea Albă — Marea Baltică. Dar răsturnările Revoluției sînt înregistrate de astă dată de ochii unui copil; metamorfoza unei lumi pare reflexul îmbogățit al unui basm; basmul însuși pare o altă ipostază a realității, poate o altă fațetă a ei, mai secretă, relevabilă numai spiritului infantil, genial și fantasm.

Zuiok, copilul, nu cunoaște încă unde e hotarul dintre a dori și a putea și visul și un fel de a o lua înaintea dorinței, un cerceș, un vehicul pe care învinsătează realitatea încă virgină. El vrea să știe ce-i sufletul și dacă toți oamenii au suflet; ce anume este puterea și cum ar putea s-o dobîndească; își închipuie cum ar putea salva oamenii de la moarte; ascultă vibrațiile stîlpilor de telefon și tălmăcește înțelesul cuvîntului neauzit.

Ceea ce e uimitor, însă, e că această aură de basm, atît de puternică și de strălucitoare, nu străbește cu nimic din realismul solid al cărții, ba, dimpotrivă, am spune că îi dă un farmec nou. Paralel cu drumul pe care îl străbate copilul în descifrarea realității, oamenii din jurul lui, lumea aceea de pescari și de vînători, se abordează înțelegerea comunismului. E o mare izbîndă artistică aceea care împletește un roman despre copilărie cu un roman al construcției socialiste. Autenticitatea personajelor este indiscutabilă, definirea lor ține de

o artă desăvîrșită. Serghei Mironici, bunicul, pe care experiența unei vieți foarte îndelungate, marea răspundere a unei familii foarte numeroase l-au zdruncinat din făgașul credinței oarbe scutite de orice întrebări, e mult mai pregătit pentru înțelegerea lumii noi. Maria Mironovna, sora lui și mătușa lui Zuiok, poreclită „dădaca tuburilor” pentru abnegația cu care îngrijește copiii bolnavi ai tînutului,

tist pentru a căruia înțelegere simțim poate mai bine pregătiti decît alții, căci nu toate literaturile au norocul să fie ilustrate de artiști atît de mari ca Mihail Sadoveanu, capabil să ne înzestreze cu gustul marii poezii a naturii vii și veșnice.

Incontestabil, o latură foarte importantă a originalității lui Mihail Prișvin e puterea acestuia, atît de rodnică în semnificații, de a împleti neconștient basmul și realitatea într-o țesătură unică și solidă: cele două, trei istorioare morale, perfect legate de întregul cărții, vii, ziunea mirifică a lumii infantile, fuga lui Zuiok în anotimpul incert al dezghețului cînd aceeași noapte pare să fie, pe rînd, momentul iernii și primăverii, ruperea ostrovelului din țîni sub presiunea nemăpomenită a apelor, prăful plumbitor cu vietătoarele înfrățite sub căpetenia unui copil zdrențuit dar viu, în care însușirea omului sînt deja prezente cu inițiativa, curajul și inventivitatea lui caracteristică; vaporizarea plaurului de cître un ramor pe canalul inaugurat; gingășia copilărească care prezidează eliberarea finală a jivinelor; îngăduința de un minut, dăruită drept răsplătă, de a închide și deschide ecluzele cu o simplă manetă care pare să controleze exact poarta dintre vis și realitate — totul într-o fire în chipul cel mai fericit unitate de planuri interdependente. O carte de seamă, tot atît de mare, prin înțelegerea sublimului infantil și rostului adînc al firii, ca „Nils Holgersson” sau „Cărțile junglei”, dar fără îndoială superioară acestora prin concepție, mai bogată în semnificații și desăvîrșită cuceritoare prin sufletul tutelar al umanismului socialist.

Alexandru Sever

REVISTA

Anul literar 1962

Obiectul de a informa cititorii asupra perspectivelor literare ale anului următor a intrat de mult în tradiția publicațiilor literare sovietice. Urmărită îndeaproape activitatea scriitorilor, redacțiile pot acum înfățișa opere care vor vedea lumina tiparului în paginile revistelor respective, în cursul anului 1962.

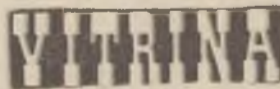
Revista „Novii mir” a prezentat, încă în nr. 10 din acest an, o cuprinsătoare informație despre principalele romane, opere poetice, lucrări de critică literară sau publicistică pe care le va publica anul ăstă. Am aflat, astfel, că Olga Bergok va publica în 1962 continuarea cărții ei „Stele de zi”, care se bucură de mare popularitate în U.R.S.S. G. Baklanov a pregătit pentru tipar povestirea „Străinul”, iar cunoscutul reporter E. Dorog încearcă la o ulegere de reportaje întinzătoare „Satul, alături de noi”. K. Pazdovski și V. Nekrasov vor fi prezentați în paginile revistei prin jurnale de călătorie, I. Ekhenburg cu cea de a patra carte din ciclul „Oameni, ani, viață”, iar M. Svetlov cu prima sa lucrare de proză „Povești mature”.

Dintre operele poetice prevăzute a fi publicate în 1962 în paginile acestei reviste semnalăm cele care vor purta semnăturile lui A. Tvardovski, S. Șcipaciov, M. Aligher, I. Ablașidze, K. Vanșenkin și alții. „Inostrannaia literatura” anunță pentru anul 1962 romanul lui Jorge Amado — „Bătrînii pescari”, nuvela lui Todor Monov „Moartea nu există”, nuvela lui Franz Kafka „Dan de seamă pentru Academie”, romanul lui John Steinbeck — „Iarnă nefericită”, precum și colaborarea a numeroși alți scriitori printre care Louis Aragon, Graham Greene, Jean Paul Sartre, Frank Hardy, Alberto Moravia, Titus Papovici, Maria Preda etc.

Revista „Znamia” anunță și ea cîteva dintre titlurile lucrărilor în proză pe care le va publica în 1962. Cităm printre altele: „Concetașeni” de M. Alexeev, „Ak drum” de Elmar Gria, „A treia alee” de V. Nikitin și „O colitură neașteptată” de M. Slobinski.

S. I.

REVISTELOR

a rămas în-ă sub dominația străvechilor credințe, crede în sfîrșitul lumii și-l procește tuturor. Dar suferințele proprii și durerile altora au făcut din inima ei cîmpul de bătălie pe care întotdeauna forța robustă a vieții repurtează cîte o victorie împotriva misticismului: doarme într-un cosciug pentru ca sfîrșitul lumii să n-o surprindă nepregătită, dar se face a nu ști că a uitat lîngă foaieră o vislă cu care oricînd poate transforma sicriul într-o luntre Sutulov e un om dintr-o bucată, aprig în muncă, statornic în sentimente, un comunist pentru care greutățile există ca să fie înfrînte. Mașa Ulanova e numai dulceață și iubire; nimeni n-ar spune că a avut stăria să-l predea autorităților pe Ștepan, cel mult iubit, vinovaț de activitate contrarevoluționară și că mai are totuși tîria să-l aștepte ani de zile, purificat și reinnoit.

Am fi nedrepti dacă n-am aminti de unul din personajele cele mai dragi lui Mihail Prișvin: natura, marea natură rusă. Pămîntul și apa, pădurea și stîncă. Lumea înfîntă a vietăților, găsește în el un mare ar-

O convorbire cu Serghei Bondarciuk

Aici am stat de vorbă zilele trecute cu regizorul filmului, Serghei Bondarciuk, care ne-a pus la curent cu stadiul pregătirilor.

— Trebuie să vă spun din capul locului că avem o misiune foarte grea, aceea de a transpune pe ecran una din cele mai mari opere ale literaturii mondiale, de a reda fidel figurile eroilor romanului, a eroului său principal — poporul rus care s-a ridicat împotriva dușmanului crotropitor, izgonindu-l de pe pământul țării.

Pentru ca un asemenea film să fie veridic, e neapărat nevoie să simți pulsul epocii. În această direcție ne-au venit în ajutor zeci de instituții și organizații: Muzeul istoric de stat, Muzeul de istorie militară, secția de cărți rare a Bibliotecii „V. I. Lenin“, muzeul din Borodino, muzeul din Iasnăia Poliana, Ermitajul, Muzeul de artilerie, Comitetul tehnic al Ministerului Apărării al U.R.S.S. și chiar Institutul de cercetări științifice al fibrelor de în — care ne furnizează mostre de țesături din anul 1812, după care fabricile vor imita materialele necesare.

Colectivul nostru lucrează intens. Pictorul E. I. Kumankov a și făcut nenumărate schițe de decor, schițele unor cadre și personaje. La realizarea filmului participă activ Mareșalul Uniunii Sovietice K. S. Moskalenko, bun cunoscător al perioadei războiului pentru apărarea patriei din 1812, precum și alți spe-

cialiști militari. Pentru scenele de luptă a fost instituit un stat major în frunte cu generalul de armată V. Kurasov — consultantul principal al filmului.

Prima serie va înfățișa perioada bătăliilor de lângă Schöngraben, Austerlitz și tratativele de pace de la Tilsit. Acum terminăm scenariul seriei a doua, care va începe cu primul bal al Natașei și se va încheia cu retragerea din Moscova a armatei rusești.

— Ce distribuție are filmul?
— Sistem în plină căutare. Am instituit un adevărat concurs pentru interpretii diverselor roluri. Regizorul secund A. A. Petrov, care se ocupă de probe, are acum multă bătaie de cap. Deocamdată, numai puțini eroi ai filmului și-au aflat interpretii. Pentru rolul Annei Pavlovna Șerșeva a fost aleasă A. I. Stepanova,

grafică a romanului „Război și pace“ și asupra „Mosfilmului“ a început să se reverse un adevărat potop de scrisori. Ne-au scris muncitori, ingineri, medici, literați, actori, pedagogi, studenți, elevi din toată țara.

Cele mai multe scrisori au cuprins mai ales propuneri în legătură cu cea mai potrivită interpretă pentru rolul Natașei Rostova.

Până acum am și umplut un album mare cu fotografiile candidaților la rolul Natașei. Tot tineretul feminin din teatrul și cinematografia noastră a făcut probe preliminare pentru acest rol. Totuși, căutările noastre continuă. Studioul intenționează să instituie chiar un concurs unional.

I. Ilin

Actrița Kiuna Ignatova, pe care am cunoscut-o în „Povestea tinerilor căsătoriți“ și „Din nou dimineață“

Drumurile cinematografilei de astăzi

Ancheta revistei „Iskusstvo kino“

Acum câteva luni, revista „Iskusstvo kino“ a adresat cineștilor de peste hotare un chestionar cu aceste întrebări: 1) Ce realizări ale cinematografilei contemporane vi se par mai importante, mai semnificative din punctul de vedere al luptei pentru umanismul artei cinematografice și înțelegerea dintre popoare? 2) Ce secolii că ține cu adevărat de spiritul noului și ce aparține unei mode trecătoare în manifestările cinematografilei contemporane?

La această anchetă au trimis până acum răspunsuri numeroși cinești, printre care regizorul japonez Kaneto Shindo, al cărui film „Insula stearpă“ a obținut Marele Premiu la recentul Festival Internațional de la Moscova și cunoscutul regizor american Stanley Kramer, autorul filmelor „Lanțul“, „Ultimul țărnam“ ș.a.

Publicăm mai jos fragmente din răspunsurile lor.

KANETO SHINDO: 1) Printre filmele care joacă un rol important în lupta pentru umanism și înțelegerea dintre popoare, aș numi în primul rând „Balada soldatului“. M-a entuziasmat. M-a silit să revin o dată și încă o dată asupra tragicului fenomen care este războiul în viața omului. Ultimul război a rezervat multe suferințe poporului japonez. De aceea noi înțelegem bine semnificația „Baladei“.

Mi-a plăcut metoda folosită de Ciuhrai. El prezintă războiul prin destinul unui om — al unui simplu ostaș. Este o metodă dificilă dar cu atât mai mare este meritul artistului care a izbutit să facă un film atât de desăvârșit. Și nu numai „Balada“, dar și „Soarta unui om“, „Pe Donul liniștit“ și „Othello“ sînt după părerea mea opere desăvârșite. Regizori însușiți de intenții bune sînt mulți, dar numai unii dintre ei izbutesc să atingă culmile artei autentice. De aceea cred că criteriul perfecțiunii este foarte important.

2) Cred că nu se poate preciza care-i cea mai importantă tendință în arta zilelor noastre. Artă cinematografică trebuie să caute drumuri noi, întemeiate pe experiența trecutului și chiar din cele mai mici încercări să rezulte inovații. Dar vreau să subliniez că, în afară de asta, nu trebuie să neglijăm în nici o împrejurare ceea ce este deja atins, stabilit. În sfîrșit, fiecare soluție regizorală, fie că se bazează pe inovații sau procedee cunoscute trebuie să corespundă spiritului și conținutului operei respective.

În ultimul timp, în Japonia se fac multe încercări de a găsi noi soluții artistice, noi mijloace de expresie. S-au obținut anumite succese, dar au fost și eșecuri. Printre filmele tinerilor regizori care au de-

monstrat un interesant spirit novator aș cita „O poveste crudă despre tineret“, a regizorului Naghis Osima.

STANLEY KRAMER: 1) Din toate mijloacele de influențare a maselor ecranul este, după părerea mea, cel mai puternic iar forța lui se manifestă mai ales în momentele cînd spectatorul așezat într-un fotoliu, în obscuritatea sălii de cinema, este captivat de acțiunea care se desfășoară pe ecran.

Nici granițele, nici deosebirile naționale nu pot sta în calea unor asemenea filme. Artă, așa cum s-a spus de atîtea ori, este internațională prin însăși esența ei și, desigur, Mona Lisa îi poate emoționa în aceeași măsură pe locuitorii Florenței ca și pe țărani francezi, pe muncitorii din Moscova ca și pe clericii newyorkezi ori pe studenții peruvieni. Spiritul de pătrundere — iată calitatea necesară unui film pentru ca acesta să poată contribui la înțelegerea reciprocă dintre popoare. În această direcție, printre producțiile cinematografice din ultimii ani aș dori să amintesc neapărat de „Balada soldatului“, pentru simplitatea și emoția pe care o comunică.

2) Se înțelege, o acțiune sau alta poate fi povestită în mod diferit. Un regizor ingenios, înzestrat cu imaginație creatoare poate adopta cele mai originale soluții. Dar și în cinematografie, ca și în balet ori în teatru trebuie să se țină seama de anumite legi ce nu pot fi nesocotite. În arta cinematografică noul este mereu important, dar el trebuie să ia naștere din însăși opera cinematografică, din acțiunea ei. Un film bun poate fi nou așa cum e ziua de mîine, dar spectatorul trebuie să aibă întotdeauna posibilitatea să facă legătura între acest film și ceea ce a văzut mai înainte pe ecran.

REFLECTOR

Studiourile „Mosfilm“ au realizat primul almanah de comedii cinematografice. Filmul este alcătuit din cinci scurt-metraje: „Cum a fost creat Robinson“, după folietonul lui Ilf și Petrov (în rolurile principale A. Papanov, Serghei Filippov), „O poveste cu proști“, după E. Braghinski, „Străinii“ (scenariu B. Laskin), „Poftă bună“ după V. Dihovcinii și M. Slobodskoi și „Pes Barbos și un cros neobișnuit“.

„Într-un ceas greu“ se numește filmul dedicat aniversării a două decenii de la istorica bătălie purtată în împrejurimile Moscovei împotriva crotropitorilor hitleriști. (scenariu Evgheni Gabrilovici, regizor Ilia Gurin). În acele zile tragice, eroii filmului, tîmplarul Kuzma Kreikov, studenta Varvara Okneva, Otko, o levă la o școală de geografie, fratele ei leocăneștul Ketelnikov, instructorul politic Parfentiev, studentul Senia, — aleg fără sovărire calea luptei pentru apărarea patriei.

Regizorul ucrainean Timofei Levciuk, autorul trilogiei „Fata din Kiev“, lucrează acum la un film intitulat „Legea Antarectică“, în care este utilizat noul procedeu al filmării pe peliculă lăta. Filmul relatează despre salvarea unui grup de cercetători belgieni rătați printre gheturile arctice de către aviatorii polari sovietici. Exterioarele sînt turnate în Antartica și în munții Caucaz. Tot studioul „A. Dovjenko“ din Kiev realizează și filmul „Trei zile“ (despre constructorii de locuințe), după un scenariu de Vadim Kojevnikov.

Scritoarea Agnia Barto a scris scenariul „10.000 de băieți“ după care studiourile din Moscova turnează un interesant film pentru copii, în regia lui B. Buneev. Acțiunea se petrece în Japonia. La concertul unui violonist sovietic asistă și un băiat japonez. Taro, care-l roagă pe cîntăreț să-i trimită fotografia unui băiat sovietic. Relatînd la radio despre turneul în Japonia, violonistul aminteste și despre întâlnirea cu copilul japonez și despre dorința acestuia. Curînd, pe adresa lui Taro sosesc zece mii de scrisori trimise de copiii sovietici, cu care el leagă o strînsă prietenie.

Toți actorii vorbesc rusește...

...Și Giulietta Masina în „Noaptea Cabriiei“, și Bette Davis în „Totul despre Eva“ și Barbara Murray în filmul englez „Un strigăt în stradă“

Totul este perfect sincronizat: replicile, exclamațiile, risul. După 24 de zile cît a durat dublajul „Noaptea Cabriiei“, interpretii acestui film italian s-au trezit ca prin farmec vorbind perfect rusește, fără nici o urmă de accent străin.

Ați înțeles desigur că e vorba despre dublajul în limba rusă a filmelor străine.

Procedul dublajului este utilizat pe scară largă de studiourile sovietice. Cineștii de la „Mosfilm“, „Maxim Gorki“, „Lenfilm“, „A. Dovjenko“, „Soyuzmultfilm“ ș.a. depun mari străduințe spre a înlocui subtilurile, a căror citire distrage adesea atenția spectatorului de la urmărirea acțiunii.

Fiecare film este privit ca o operă de artă. De aceea se ține seama de epoca pe care o reflectă, de particularitățile naționale, de limbă, ritm ca și de specificul manierei regizorale. Apoi sînt studiate amănunțit replicile, întregul dialog, în așa fel ca articularea cuvintelor și frazelor să coincidă cu mișcarea buzelor actorului care vorbește pe ecran.

Munca de dublare nu este simplă. Iată cum se dublează filmele în studioul „Maxim Gorki“ din Moscova. După ce s-a făcut obișnuita traducere a replicilor, asistentul de regie decupează banda într-o serie de fragmente și împarte astfel filmul în scene și episoade, care sînt pe rînd dublate și sincronizate. Regizorul, actorii, operatorul de sunet lucrează cu mîgălă la fiecare fragment în parte. Mai întîi, fragmentul e vizionat de cei care stabilesc textul. După aceea, împreună cu regizorul, se aleg cuvintele și expresiile rusești care prin sensul și pronunția lor se potrivesc cu mișcarea buzelor actorului de pe ecran.

Odată stabilite replicile, se trece la alegerea actorilor. Criteriul este, evident, vocea — timbrul vocii actorului sovietic trebuie să fie cît mai apropiat de acela al interpretului din film. Actorul vizionează de mai multe ori fiecare fragment spre a se deprinde nu numai cu inflexiunile vocii, ci și cu gesturile și mișcările personajului.

Faza următoare este sonorizarea filmului. Într-o sală semiobscură actorii, care cunosc de-acum bine fiecare scenă, se așează la microfon, în fața ecranului pe care filmul începe să fie proiectat episod după episod. În prezența regizorului, operatorului de sunet și a asistentului de regie, începe sonorizarea.

Se fac cîteva variante pentru fiecare scenă, după care este reșimțută aceea care corespunde cel mai bine ca pronunție și intonații. După care, scenele și episoadele sînt unite din nou, pentru a alcătui filmul dublat în limba rusă.

La dublarea filmelor străine își dau concursul cei mai cunoscuți actori sovietici ca Boris Andreev și Tatiana Samoilova (care s-a dublat recent în „Alba Regia“), Vladimir Drujnikov, Andrei Popov, Mark Bernes, Nina Nikitina ș.a.

Instantaneu de la meciul amical de hochei dintre o selecționată a cluburilor sovietice și reprezentativa Suediei. Scor: 2-1 pentru selecționata sovietică.

A început sezonul „alb”

SPORT

În timp ce pe „Estadio Nacional” din Santiago de Chili și pe alte stadioane din America de Sud fotbalistii sovietici culegeau victorie după victorie, în U.R.S.S. se instăpinesc sporturile de iarnă. Acum spectatorii „trădează” fotbalul asistând cu același interes și pasiune la meciurile campionatului unional de hochei (care a început încă din octombrie), la întreceri de patinaj viteză, de patinaj artistic sau de schi. Sportivii fruntași se pregătesc intens în vederea numeroaselor și variatelor competiții interne și internaționale din această iarnă.

Calendarul sportiv este bogat. Reprezentanții celui mai popular sport de iarnă, hocheiul, vor participa la cel de-al XXVIII-lea campionat mondial care se va desfășura la Colorado-Springs, în S.U.A. Va fi a noua participare a sportivilor sovietici la această mare competiție și sînt speranțe că ei vor reedita succesele repurtate în 1954 și 1956, cînd au cucerit medaliile de aur.

În februarie Moscova va găzdui campionatele mondiale masculine de patinaj viteză, iar patinatoarele se vor deplasa, în același scop, în micul orașel finlandez Imatra. Pe gheața netedă vor zbura din nou siluetele negre ale celor mai buni alergători din lume. Va reuși oare Valentina Stenina să repete remarcabila performanță a Mariei Isakova și să cîștige pentru a treia oară consecutiv titlul de campioană mondială? În orice caz, este neîndoielnic că la acest sport reprezentanții U.R.S.S. au toate perspectivele de a reinnoi succesele din anii trecuți.

Mulți cunoscători sînt de părere că schiul este cel mai frumos sport de iarnă. El cere atît rezistență, antrenament, cît și abilitate tehnică și îndrăzneală. La acestea se adaugă satisfacțiile estetice pe care le provoacă o săritură măiastră de pe trambulină — atît celui care zboară elegant și curajos peste prăpastia albă, cît și celor care privesc cu admirație traiectoria lui desăvîrșită.

Iarna aceasta schiorii sovietici vor lua parte la mai multe competiții internaționale în Polonia (la Zakopane), în Franța (la Chamonnix) și în Finlanda. În vederea lor, pentru pregătirea și selecționarea concurenților, vor avea loc mari concursuri la Kavgolovo (îngă Leningrad) și la Otepe în Estonia. La sfîrșitul sezonului va avea loc tradiționala „Sărbătoare a nordului” la Murmansk și campionatul unional la dificila probă de 70 km.

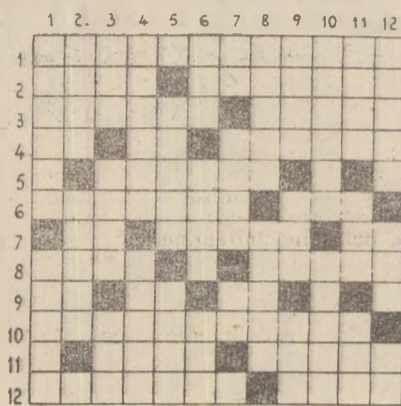
În sfîrșit, paralel cu aceste mari competiții, pe tot întinsul Uniunii Sovietice se va desfășura prima Spartachiadă de iarnă a popoarelor U.R.S.S., competiție sportivă de o extraordinară amploare, care mobilizează un număr important de amatori ai sporturilor de iarnă. Din rîndurile lor se vor ridica maestrul de miine ai sporturilor „albe”, cei cărora întrecerile sportive ale anilor viitori le vor prilejiu cîntea de a apăra faima sportului sovietic.

P. Voinescu

IFULGI DE NEA

ORIZONTAL: 1) Fiica lui Moș Gerilă, titulara unei piese de A. N. Ostrovski (3 cuv.) 2) Zăpadă (mold.) — Autoarea basmului „Baba iarnă intră-n sat” 3) Inghețată — „Fata de zăpadă” de Rimski-Korsakov 4) Articol — În omăt! — Pădure cu brazi 5) Drum îngust 6) Petrecerea iernii — Bunic 7) Salutare — Acoperită cu zăpadă — Io 8) Iarna sînt îndrăgite de copii și de... pisici — Constelație 9) Frunza pomului de iarnă — În foc! — Iarna este unul din anotimpurile lui 10) Scriitor sovietic, autorul cărții „Palatul de gheață” 11) Ca lămîia — A scris în colaborare cu D. Anghel, poeziile „Povestea unei nopți de iarnă” și „Omul de zăpadă” 12) Stalactite de gheață — Frig.

VERTICAL: 1) Pilpiie plăcut în sobă (pl.) — Bună seara 2) „Iarna” este unul din tablourile sale — Eră 3) În Tasmania! — Crustaceu — Cărbuni incandescenti 4) Hatman — Rezultat, urmare 5) Muncitor al ogoarelor — Culoare gălbuie 6) Romancier portughez (1845-1900) — „Ninge iar” de N. Kirulescu, „Cîntec de iarnă” de Irving Berlin și „Cu sîniuța” de Eugen Teger — Din

nou... în iarnă! 7) În zăpadă! — Căpetenie la gali — 365 de zile 8) Insule în Atlantic — Vehicule de sezon 9) Lulea — Local de petrecere — Riu în Iran 10) Nume bărbătesc — Bas-toane pentru hochei pe gheață 11) Urme pe pămînt sau pe zăpadă — Unchiul de... zăpadă — Localitate în Franța 12) Brăzdată cu plugul — Nici în casă, nici afară / Stă de strajă iarnă, vară (pl.) — În februarie!

„În fiecare sticlă un izvor de sănătate!”

In ultimul timp, in Occident se fac eforturi disperate pentru a feri de demascarea rezervația militaristă și revanșardă a Germaniei occidentale. In acest scop a fost pusă la cale o manevră menită să inducă in eroare și anume se prezintă lucrurile in așa fel încit să pară că nu creșterea primejdiei de război din partea R. F. G. ar spori încordarea internațională, ci... perspectiva încheierii Tratatului de pace.

In sprijinul acestei „concluzii” se citează argumentul că după încheierea Tratatului de pace dreptul de control asupra liniilor de comunicație cu Berlinul occidental va trece asupra R. D. G.

De ce atita ipocrizie, însă? Căci și acum, 95 la sută din tranzitul de mărfuri și pasageri din R. F. G. spre Berlinul occidental și înapoi se află sub controlul autorităților R.D.G. Dar se așază patimile în jurul controlului asupra celorlalte cinci procente pentru a abate atenția de la lucrul principal: lichidarea rămășițelor războiului trecut și a restrînge tratativele la discutarea „problemei” întăririi și perfecționării regimului de ocupație din Berlinul occidental.

Primejdia dezvoltării potențialului militar al R. F. G. este pusă sub semnul îndoielii cu ajutorul unui calcul al divi-

Argumente reale și imagine

ziilor și submarinelor. Dar „aritmetica pe degete” i-a mai înșelat pe politicienii occidentali. Să fi uitat ei oare cu totul istoria militarizării Germaniei în preajma celui de al doilea război mondial? Căci și atunci se spunea că armata de 100.000 de oameni stabilită prin tratatul de la Versailles și controlul exercitat asupra-i sint o garanție sigură a păcii. Dar lui Hitler i-au trebuit numai șase ani pentru a transforma o armată de o sută de mii de oameni într-una de multe milioane. Cum s-a putut întimpla asta? Prin sporirea treptată a efectivelor s-a ajuns ca la venirea la putere a lui Hitler acesta să găsească gata format corpul de comandă al unei mari armate. Dacă ar fi cît de puțin sinceri, specialiștii militari americani ar recunoaște că experiența Wehrmachtului este folosită în întregime de Bundeswehr.

Potențialul militar al Germaniei occidentale nu poate fi socotit ca un lucru înghețat o dată pentru totdeauna. Nu-l o piftie din frigiderul unei gospodine. Ritmul de militarizare a R. F. G. între ritmul de pregătire a Germaniei pentru cel de al doilea război mondial. Hitler a introdus serviciul militar obligatoriu după 16 ani de la înfrîngerea Germaniei în primul război mondial. Adenauer a făcut-o mai curînd — la numai 11 ani după capitularea Germaniei hitleriste. În răsîmpul 1933—1939, adică înainte de începerea agresiunii, mașini de război germane i-au fost alocate aproximativ 90 de miliarde de mărci. Dar numai între 1955—1961, R.F.G. a alocat, în același scop, 120 de miliarde de mărci. Și așa mai departe. Germania hitleristă a început să producă proiectile teleghidate „V-1” și „V-2” abia spre sfîrșitul războiului, în timp ce Germania lui Adenauer achiziționează și produce de pe acum arme rachetă. Mai mult, folosînd experiența țărilor N.A.T.O., Bonn-ul pregătește producția de rachete intercontinentale.

Sprijinindu-se pe forța lor militar-economică crescîndă, cercurile militariste vest-germane acaparează într-o măsură tot mai mare aparatul de conducere al Blocului nord-atlantic. În 1959, statele majore ale N.A.T.O. cuprîndeau 230 de ofițeri și generali ai Bundeswehrului, pentru ca după un an numărul lor să crească pînă la 650. In comitetul militar permanent comandă criminalul hitlerist Heusinger.

De atunci, R. F. G. și-a sporit considerabil pozițiile în N.A.T.O. Un alt general hitlerist — Spidel — comandă armatele terestre ale N.A.T.O. din centrul Europei. Înălăturîndu-i pe englezi, Bonn-ul preia acum conducerea forțelor N.A.T.O. în Baltica și Marea Nordului. Sporindu-și influența în N.A.T.O., generalii vest-germani înghetează în același timp o armată „a lor”, nesubordonată Blocului nord-atlantic.

Cît de lipsite de perspicacitate s-au

dovedit a fi previziunile creatorilor N.A.T.O. care socoteau că această organizație va putea „controla” și chiar „frîna” dezvoltarea forțelor militariste în Germania occidentală! De altfel, Blocul nord-atlantic s-a dovedit a fi „un mediu nutritiv” pentru aceste forțe. „N-au trecut prea mulți ani — a remarcat publicistul american Erich Fromm, despre care e greu de crezut că ar nutri simpatii pentru comunism — și Germania occidentală a devenit cea mai mare putere militară din Europa, în afară de Rusia. Generalii ei (cu toții au servit și în timpul lui Hitler) declară că Germania occidentală are nevoie de arma atomică; social-democrații, mai ales de cînd conducerea partidului a fost preluată de Willy Brandt — sint și ei adepți ai forței militare, aproape la fel de înverșunați ca partidul lui Adenauer. In această situație se simte existența vechiului mecanism la care rușii reacționează foarte rapid, dar pe care noi, din prostie, îl pierdem din vedere. Nu Hitler a dezlîntuit cel de al doilea război mondial, ci alianța dintre industrie și corpul de generali. Noua Germanie (R.F.G.) are nu numai potențialul industrial și militar necesar, ci și o suficientă doză

de naționalism pentru un nou rol agresiv...” „Nu-i de mirare dar — a conchis publicistul american — că rușii au suspiciuni față de această dezvoltare a evenimentelor. De mirare este că Anglia și Statele Unite nu dau dovadă, după cum se vede, de suspiciune; în amîndouă aceste țări teama de Rusia a nimicit teama de o nouă Germanie puternică, care ar putea întoarce armele nu numai împotriva Răsăritului, ci și a Apusului”.

Firește, în acest caz nu-i vorba de teamă, ci de ura înverșunată împotriva comunismului, de dorința de „a-l înlătura” prin forța armelor, de a opri în loc marșul victorios al ideilor sale. Minimalizarea forțelor vest-germane revanșarde și agresive s-a intensificat în ultima vreme, de cînd alianța dintre cercurile agresive din S.U.A. și acoliții acestora din Reichul de la Bonn a fost ridicată la rangul de politică de stat.

In felul acesta, căutînd să-și înlătore partenerii europeni, Bonn-ul se situează pe locul doi în N.A.T.O. Dar ar fi naiv să credem că forțele militariste vest-germane au dorit asta numai spre a se afla în subordinea completă a S.U.A. N-ar fi în firea lor. Așa cum a arătat chiar Fulbright, președintele Comisiei pentru probleme externe a Senatului american, stăpîni republicii de la Bonn nu sint „oamenii cei mai de nădejde din lume.” Transformarea treptată a Germaniei occidentale dintr-o țară care cîndva se ruga, într-una care acum cere, care comandă cu tot mai multă insistență și nerușinare nu-i oare o dovadă concludentă? Sprijinindu-se pe aparatul N.A.T.O., clică militaristă de la Bonn scontează să primească arma atomică, și, provocînd un conflict, să antreneze în război toate țările Blocului nord-atlantic. „Vizitînd Ministerul de Război de la Bonn — relatează ziarul „Tribune des Nations” — un diplomat occidental a observat cu îngrijorare că ofițerii ministerului au acordat multă atenție problemei: cum să atragă S.U.A. și pe aliați într-un război împotriva Moscovei?”

Acestea sint faptele. Ele dezminț toate pretinsele argumente.

Lumea n-are nevoie de fraze goale, care să liniștească popoarele; ci de fapte, de acțiuni comune, ferme, care să aperse omenirea de o nouă catastrofă.

V. Mihailov

Ce întrebări se pun turiștilor americani peste hotare?

Vicepreședintele Johnson este alarmat...

„Reader's Digest” are plăcerea să anunțe apariția unei interesante broșuri, care răspunde la multe probleme importante ridicate în alte țări, referitor la politica și poziția S.U.A. Broșura se numește „Americani aflați peste hotare. Iată întrebările care vi se vor pune despre țara voastră”. ...In cuvîntul înainte, președintele Kennedy arată că orice american care călătorește peste graniță este „un reprezentant al țării sale” și că această broșură îl ajută să explice politica și poziția S.U.A.

Anunțul de mai sus a fost publicat în numărul pe decembrie al revistei „Reader's Digest”, cea mai reacționară dintre cele mai reacționare publicații americane. Anunțul indică precis și prețul broșurii, și adresa unde poate fi găsită, și rabatul făcut celor care cumpără o sută sau peste o sută de exemplare. Iar în așteptarea clipei cînd americanii se vor înghesuși să cumpere la un preț rezonabil această călăuză prețioasă, „Reader's Digest” a publicat un articol al vicepreședintelui S.U.A., Lyndon Johnson, pe aceeași temă îngrijorătoare.

Ce întrebări li se pun americanilor în Europa? Turiștilor înarmați cu aparate de fotografiat și filmat, și mai ales cu atotputernicii dolari... Ce-

și a discriminării rasiale. Aceste întrebări vă pot fi puse de oamenii cu care vă întîlniți peste hotare sau de mîile de străini — studenți și businessmeni — care ne vizitează țara în fiecare an. Răspunzînd la aceste întrebări, devii un reprezentant al țării noastre...”

Și acum iată, enumerate de vicepreședinte, întrebările care revin cel mai des și față de care americanii „trebuie să fie pregătiți a răspunde”.

— N-ar fi mai bine pentru noi să lichidăm bazele americane și să devenim neutri?

— Înclinați să folosiți ajutorul militar ca mijloc de rezolvare a problemelor internaționale?

— De ce nu sînteți de acord cu propunerile sovietice de a se realiza mai întîi dezarmarea și apoi controlul?

— De ce vă temeți atît de mult de comunism?

— Nu este oare sistemul sovietic cel mai bun sistem pentru ca o națiune să se dezvolte rapid? Vedeți și dv. cum au izbutit rușii să-și ridice nivelul de trai, începînd din 1917...

— Nu sînteți oare interesați în înțreținerea atmosferei de război din cauză că sistemul dv. economic s-ar nărui fără cursa înarmărilor?

— De ce-i sprijiniți pe dictatori? (Această întrebare privește de obicei America Latină).

— Ajutorul acordat de dv. țărilor străine n-a fost oare inventat spre a aservi alte națiuni? Nu-i, oare, o manifestare tipică de imperialism?

— Dacă la dv. există democrație, de ce nu pot negri frecvența școlilor, circula cu autobuzele și intra în restaurante alături de albi?

— Dacă în țara dv. se trăiește într-adevăr atît de bine, așa cum susțineți, atunci de ce sint în S.U.A. atîtea greve?

Întrebările nimeresc, după cum se vede, drept la țintă. Milioane de oameni din Statele Unite și din Vestul Europei nu cred în politica americană, se îndoiesc de ceea ce se încearcă a li se vîrî în cap. Întrebările sint astfel prin ele însele o dovadă elocventă, convingătoare despre eșecul eforturilor propagandistice pentru care se cheltuiesc sute de miliarde de dolari, despre eșecul încercărilor de a înfrumuseța adevărul despre scopurile Statelor Unite, de a silii oamenii să creadă în avantajele modului de viață american.

Ce rețete recomandă vicepreședintele S.U.A.?

El propune ca americanii să răspundă că Uniunea Sovietică este agresivă — dar fără să sufle o vorbă despre planul sovietic de dezarmare generală și totală, de încetarea experiențelor nucleare, de lichidarea tuturor bazelor de pe teritorii străine, — și că de asta sint necesare bazele militare ale S.U.A. peste hotare.

Și tot așa mai departe. Vicepreședintele S.U.A. pretinde că S.U.A. sint o țară pașnică, că folosește forța armată numai în caz de nevoie. Pierzînd simțul ridicolului, mister Johnson citează ca exemple... intervenția americană în Liban și Coreea. Dezarmarea este primejdioasă. Nu există mijloace pentru un control efectiv. Dezarmarea accelerează războiul, amenință Johnson.

...Dar merită oare să repetăm tot ce spun zi de zi americanii și străinilor, propagandiștii plătiți ai Statelor Unite? Sint mereu aceleași basme despre „primejdia sovietică”, despre superioritatea regimului american, despre misiunea deosebită a S.U.A., chemate „să apere pacea”.

Recent, campania propagandistică a S.U.A. împotriva Uniunii Sovietice a fost întărită cu cîteva discursuri ale președintelui Kennedy, care se deosebesc prea puțin de argumentarea de mai sus.

Da, nici asta nu va fi de vreun folos. Americanii li se vor pune și mai departe întrebări, care — după cum se vede — nu sint pe placul locatarilor Casei Albe.

A. Belskaia

Heusinger, generalul-călău.

Fotomontaj de Grigori Oganov

lor care se laudă că modul lor de viață este cel mai bun din lume, iar politica lor — cea mai dreaptă...

Lyndon Johnson are o mare experiență în această direcție. „In ultimii ani am călătorit prin Asia, Africa, America Latină și Europa — scrie el — Pretutindeni, oamenii arată un interes nedeșmințit pentru S.U.A. Ei vor să audă părerile noastre despre problema dezarmării, a războiului rece, a ajutorului pentru străinătate